

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Elli birinci İnikat

23. III. 1959 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	63	himoğlu ve Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, 6732 sayılı Kanunla muaddel neşir yoluyla veya radyo ile yahut toplanılarda işlenen bâzı cürümler hakkındaki Kanun ile Basın Kanununa 6733 sayılı Kanunla eklenen hükümlerin ilgasına ve Basın Kanununun 6733 sayılı Kanunla kaldırılmış veya tadil edilmiş hükümlerinin mevkii meriyete konulmasına dair kanun teklifinin geri verilmesine dair takrir (2/209, 4/103)	64:65
2. — Havale edilen evrak	63		
3. — Yoklama	64,75		
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı	64	5. — Müzakere edilen maddeler	65
1. — Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun, Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Ekonomik İş Birliği Anlaşması, Birleşmiş Milletler Anlaşması, Avrupa Konseyi Statüsü ve Hükümetimiz tarafından imza edilmiş veya edilecek sair anlaşma, andlaşma ve sözleşmelerin icaplarından olarak ilgili hükümet ve teşekküller veya bunlar namına hareket edecek müesseseler ile kredi, yardım ve ödeme anlaşmaları akdine Hükümetin salâhiyetli kılınması hakkında kanun lâyihasının kurulacak muvakkat bir encümünde görüşülmesine dair takrir (3/327, 4/104)		1. — Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanun lâyihası ile Çankırı Mebusu Ferhan Arkan ve 5 arkadaşının, Çankırı vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların giderilmesi, Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu ve 2 arkadaşının, Kırşehir vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların telâfisi hakkında kanun teklifleri ve Muvakkat Encümen mazbatas (1/213, 2/185, 2/192)	
2. — Sanayi Encümeni Riyasetinin, Türkiye Elektrik Kurumu kanunu lâyihasını görüşmek üzere Muvakkat Encümen teşkiline dair tezkeresi (1/309, 3/376)	64	2. — Devlet Üretme Çiftlikleri Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı ka-	65
3. — Adana Mebusu Kemal Sarıbra-			

tisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Devlet Üretme Çiftlikleri Umum Müdürlüğü 1956 bütçe yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (2/172, 1/229)

3. — Ankara Üniversitesinin 1955 bütçe yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Ankara Üniversitesinin 1955 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/17, 1/224)

4. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 bütçe yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 bütçe yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/106, 1/238)

5. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/234, 1/199)

6. — Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünün 1956 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/98, 1/230)

7. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında 15 Ocak 1957 tarihinde nota teatisi suretiyle akdolunan İstınlâk ve Müsadere Garantisi Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/139)

6. — Sualler ve cevaplar

A — Tahrirî sualler ve cevapları

1. — Hatay Mebusu İhsan Ada'nın, 1951 - 1958 yıllarında Türkiye'de yayınlanan gazetelerden her birine kaçır liralık

resmî ilân verildiğine dair sualine Devlet Vekili ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti Vekili Abdullah Aker'in tahrirî cevabı (7/326)

2. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin'e bağlı bazı köylerdeki okul binalarının tamirinin düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/351)

3. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale, Kalecik, Balâ ve Keskin kazalarına bağlı köylerdeki okulların tamiri hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/384)

4. — Trabzon Mebusu Fikri Karanış'ın, Trabzon'un 500 ncü fetih yıl dönümünün tesidi hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/144)

5. — Çankırı Mebusu Dursun Akçaoğlu'nun, 6273 sayılı Kanuna müsteniden kaç öğretmenin intibakının yapıldığına, Devlet Şûrasına ve Arzuhal Encümenine müracaat eden öğretmenlerin adedine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/291)

6. — Çankırı Mebusu Dursun Akçaoğlu'nun, 6273 sayılı Kanunla verilen hakları yerine getirmiyen öğretmenlerin miktarına ve mağduriyetlerinin telâfisi için ne düşünüldüğüne dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/290)

7. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin kazasına bağlı Çelebi nahiyesindeki ilkokula sıra temini hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/368)

8. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale kazasına bağlı Yahşıhan köyünde inşasına başlanılan okul binasının ikmali için yeniden yardım yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/380)

9. — Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün, Elâzığ Şeker Fabrikası tarafından 1958 yı-

lı kampanyasında mubayaa edilen pancar miktarına ve bedelinin tamamen ödenip ödenmediğine dair sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sabati Ataman'ın tahriri cevabı (7/422)

100:101

10. — Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu'nun, Kaman kazasındaki ilk ve ortaokul binalarının inşasına ne sebeple ara verildiğine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahriri cevabı (7/206)

101:103

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Kıbrıs ihtilâfı mevzuunda Türkiye, Yunanistan ve İngiltere ile adadaki Türk ve Rum cemaatleri temsilcileri arasında Londra'da imzalanan Anlaşmalarda Hükümetin takibettiği politika müzakere edildi.

Müracaat edilen açık oy neticesinde, Kıbrıs ihtilâfı mevzuunda Hükümetin takibettiği politikanın tasvibolunduğu Riyasetçe tebliğ olundu.

Alman karar gereğince,

23 . Mart 1959 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reis

Kâtip

İçel Mebusu

Antalya Mebusu

Refik Koraltan

Attılâ Konuk

Kâtip

Samsun Mebusu

Abdullah Keleşoğlu

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Teklifler

1. — Erzurum Mebusu Mustafa Zeren'in, Memlekete ithal edilecek 5 700 kilogram ve daha hafif ağırlıkta uçak, plânör ve helikopterlerle yedek parçalarının 1 Mart 1964 tarihine kadar gümrük ve sair resimlerden mtaf tutulması hakkında kanun teklifi (2/305) (Gümrük ve İnhisarlar, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

2. — İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ncı maddesi (Ç) fıkrası 1 numaralı bendinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/306) (Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

3. — İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Hariciye Vekâleti Memurin Kanununa muvakkat

bir madde eklenmesine dair kanun teklifi (2/307) (Hariciye ve Bütçe encümenlerine)

4. — İzmir Mebusu Necdet İncekara'nın, 1580 sayılı Belediye Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun teklifi (2/308) (Dahiliye Encümenine)

5. — Ordu Mebusu Muammer Tekin'in, 1580 sayılı Belediye Kanununun 93 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/309) (Dahiliye Encümenine)

6. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, Üniversiteler Kanununun 32 ve 38 ncı maddelerinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi (2/310) (Maarif ve Bütçe encümenlerine)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,05

REİS — Reisvekili Ağâh Erozan (Bursa)

KÂTIPLER : Attilâ Konuk (Antalya), Abdullah Keleşoğlu (Samsun)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır.

(Kırklareli mebuslarına kadar yoklama ya-

pıldı.)

REİS — Celseyi açıyorum.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — *Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun, Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Ekonomik İş Birliği Anlaşması, Birleşmiş Milletler Andlaşması, Avrupa Konseyi Statüsü ve Hükümetimiz tarafından imza edilmiş veya edilecek sair anlaşma, andlaşma ve sözleşmelerin icaplarından olarak ilgili Hükümet ve teşekküller veya bunlar namına hareket edecek müesseseler ile kredi, yardım ve ödeme anlaşmaları akdine Hükümetin salâhiyetli kılınması hakkında kanun lâ-yihasının kurulacak muvakkat bir encümünde görüşülmesine dair tavriri (1/327), 4/104).*

4. III. 1959

Yüksek Reisliğe

Halen Hariciye Encümeninde bulunan ve daha iki encümünde müzakere edilecek olan «Avrupa Ekonomik İş Birliği Sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Ekonomik İş Birliği Anlaşması, Birleşmiş Milletler Andlaşması, Avrupa Konseyi Statüsü ve Hükümetimiz tarafından imza edilmiş veya edilecek sair Anlaşma, Andlaşma ve Sözleşmelerin icaplarından olarak ilgili Hükümet ve teşekküller veya bunlar namına hareket edecek müesseseler ile kredi, yardım ve ödeme anlaşmaları akdine Hükümetin salâhiyetli kılınması hakkında kanun lâ-yihası»nın için ehemmiyetine ve bir an önce kanuniyet kesbetmesi zaruretine binaen; Hariciye, Ticaret ve Bütçe Encümenlerinden seçilecek beşer âzadan müteşekkil muvakkat bir encümünde tezekkür edilmesini arz ve teklif ederim.

Hariciye Vekili
Fatin Rüştü Zorlu

REİS — Efendim, Hariciye, Ticaret ve Bütçe encümenlerinden seçilecek beşer âzadan müteşekkil bir Muvakkat Encümünde görüşülmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — *Sanayi Encümeni Reisliğinin, Türkiye Elektrik Kurumu kanunu lâ-yihasını görüşmek üzere Muvakkat Encümen teşkilüne dair tezkeresi (1/309, 3/376)*

REİS — Tezkereyi okuyunuz.

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale buyurulan «Türkiye Elektrik Kurumu kanunu lâ-yihası» için ehemmiyetine binaen ve bir an önce kanuniyet kesbetmesindeki fayda mülâhazasıyla; Sanayi, Nafia ve Bütçe encümenlerinden seçilecek 5 er âzadan müteşekkil muvakkat bir encümünde tezekkür edilmesi encümenimizce ittifakla karar altına alınmıştır. Arz olunur.

Sanayi Encümeni Reisi
Zonguldak Mebusu
Suat Başol

REİS — Efendim, bu lâ-yihayı görüşmek üzere Sanayi, Nafia ve Bütçe encümenlerinden seçilecek beşer âzadan mürekkep muvakkat encümen kurulmasını reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3. — *Adana Mebusu Kemal Sarıbrahim-oğlu ve Mardin Mebusu M. A. Arıkan'ın, 6732 sayılı Kanunla muaddel, neşir yoluyla veya radyo ile yahut toplantılarda işlenen bâzı cürümler hakkındaki kanun ile Basın Kanununa*

6733 sayılı Kanunla eklenen hükümlerin ilgasına ve Basın Kanununun 6733 sayılı Kanunla kaldırılmış veya tadil edilmiş hükümlerinin mevki meriyete konulmasına dair kanun teklifinin geri verilmesine dair takriri (2/209, 4/103)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Bilâhara daha geniş ve daha şümüllü bir teklif getireceğimizden, 6732 sayılı Kanunla muaddel 6334 sayılı Neşir yoluyla ve radyo ile

işlenecek bazı cürümler hakkında Kanunla, 6733 sayılı Kanunla 5680 sayılı Basın Kanununa eklenen hükümlerin ilgasına ve 5680 sayılı Basın Kanununun 6733 sayılı Kanunla kaldırılmış veya tadil edilmiş hükümlerinin mevki meriyete konulmasına dair kanun teklifimizi geri alıyoruz.

Gereğini rica ederiz.

16 . II . 1959

Adana Milletvekili Mardin Milletvekili
Kemal Sarıbrahimoğlu Mehmet Ali Arıkan

REİS — Geri verilmiştir, efendim.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Umumi hayata müessir âfetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara dair kanun lâyihası ile Çankırı Mebusu Ferhan Arkan ve 5 arkadaşının, Çankırı vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların giderilmesi, Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu ve 2 arkadaşının, Kırşehir vilâyetinde sel baskını dolayısıyla vukua gelmiş olan zararların telâfisi hakkında kanun teklifleri ve Muvakkat Encümen mazbatasını (1/213, 2/185, 2/192)

REİS — Kanunun müzakeresi esnasında birinci madde encümenine gitmişti. Encümen henüz gelmediği için müzakeresini geçiyoruz efendim.

Dahili Nizamname mucibince bir defaya mahsus maddelerin müzakeresine devam ediyoruz, efendim.

2. — Devlet Üretme Çiftlikleri Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reislîği tezkeresi ile Devlet Üretme Çiftlikleri Umum Müdürlüğü 1956 bütçe yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasını (3/172, 1/229)

REİS — Alâkalı Ziraat Vekili yoktur. Kanunun müzakeresi bir İnikat için geri bırakılmıştır.

3. — Ankara Üniversitesinin 1955 bütçe yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reislîği tezkeresi ile Ankara Üniversitesinin 1955 malî

yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasını (3/17, 1/224) (1)

REİS — Alâkalı vekil burada. Müzakereye devam ediyoruz, efendim.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ankara Üniversitesinin 1955 Bütçe yılı Hesabı Katî Kanunu

MADDE 1. — Ankara Üniversitesinin 1955 Bütçe yılı sarfiyatı, ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere 18 178 013 lira 64 kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Ankara Üniversitesinin 1955 Bütçe yılı tahsilâtı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 18 881 918 lira 83 kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki farkı teşkil eden 703 905 lira 19 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var

(1) 83 S. sayılı matbuua zaptın sonundadır.

mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tahsisattan 1955 Bütçe yılı içinde sarf olunmayan ve ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 2 789 751 lira 32 kuruş imha edilmiştir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum : kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesinin müzakeresi bitmiştir. Son olarak söz isteyen arkadaş var mı?

Kanunun heyeti umumiyesi açık oylarınıza arz edilmiştir.

4.— *İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 bütçe yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 bütçe yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/106, 1/238) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı efendim? Maddelere geçilmesini reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 malî yılı Hesabı Katî Kanunu

MADDE 1. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 malî yılı sarfiyatı, ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 13 785 317 lira 81 kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı efendim? Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Adı geçen üniversitenin 1956 malî yılı tahsilâtı, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 13 086 964 lira 01 kuruştur.

(1) 221 S. Sayılı matbuat zaptının sonundadır.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki fark olan 698 353 lira 80 kuruş açık, kasa ve banka mevcudu ile karşılanmıştır.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun mucibince avans olarak verilen 1 147 090 lira 67 kuruş tahsisattan mevkuft tutulmuştur.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tahsisattan 1956 malî yılı içinde sarf olunmayan ve ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 4 223 937 lira 96 kuruş imha edilmiştir.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesinin müzakeresi bitmiştir. Son olarak söz isteyen arkadaşımız var mı?

Kanunun heyeti umumiyesini açık oylarınıza arz ediyorum.

5. — *Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/234, 1/199) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 222 S. Sayılı matbuat zaptının sonundadır.

**Karayolları Umum Müdürlüğü 1956 malî yılı
Hesabı Katî Kanunu**

MADDE 1. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 malî yılı sarfiyatı, ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere 9 131 306 lira 64 kuruşu âdi, 342 134 367 lira 98 kuruşu yatırım ve 9 644 968 lira 26 kuruşu hususi fasıllara aid olmak üzere 360 910 642 lira 88 kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 malî yılı tahsisatı, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 357 874 992 lira 02 kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki farkı teşkil eden 3 035 650 lira 86 kuruş açık kasa ve bankalar mevcudu ile karşılanmıştır.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun mucibince avans olarak verilen ve (A/2) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 13 156 096 lira 20 kuruş tahsisattan mevkuf tutulmuştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tahsisattan 1956 malî yılı içinde sarf olunmayan ve (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 7 156 653 lira 17 kuruş imha edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerindeki müzakere bitmiştir. Son olarak söz isteyen arkadaş var mı?

Kanunun heyeti umumiyesi açık reylerinize arz edilmiştir.

6. — *Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünün 1956 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/98, 1/230)*

REİS — Alâkalı vekil yok. Bir defaya mahsus olmak üzere gelecek İnikada bırakılmıştır.

İkinci müzakeresi yapılacak maddelerden müzakereye devam ediyoruz.

7. — *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında 15 Ocak 1957 tarihinde nota teatisi suretiyle akdolunan İstimlâk ve Müsadere Garantisi Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/139) (1)*

REİS — Kanunun ikinci müzakeresine devam ediyoruz. Maddeyi okuyoruz.

Amerikan vatandaşları tarafından Türk'ye'de yapılan yatırımlar hakkında Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin vereceği istimlâk ve müsadere garantisine mütaallik olarak Türk'ye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında 15 Ocak 1957 tarihinde nota teatisi suretiyle akdolunan Anlaşmanın tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — Amerikan vatandaşları tarafından Türkiye'de yapılan yatırımlar hakkında Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin vereceği istimlâk ve müsadere garantisine mütaallik olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ame-

rika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında 15 Ocak 1957 tarihinde nota teatisi suretiyle akdolan Anlaşma tasdik olunmuştur.

REİS — Tadilname yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesinin müzakeresi bitmiştir. Son olarak Saffet Omay söz istiyor. Buyurun.

Saffet Bey lehte mi, aleyhte mi konuşacaksınız.

SAFFET OMay (Ankara) — Aleyhte.

REİS Buyurun efendim.

İBRAHİM SAFFET OMay (Ankara) — Muhterem arkadaşlarım, Hükümetimizle Amerikan Hükümeti arasında nokta teatisi suretiyle akdolan İstimlak ve Müsadere Garantisi Anlaşmasının tasdikine mütedair Kanunun maddelerini kabul buyurmuş bulunuyorsunuz.

Bendeniz kürsüye çıkarken de arz ettiğim gibi, bu kanunun tümü aleyhinde konuşacağım. Ancak müsaade ederseniz, daha evvelki müzakerelerle alakalı birkaç kelimelik mâruzatta bulunmak isterim. İlk müzakereler sırasında konuşmak için bir kısım arkadaşlar ve bendeniz de söz almıştım. Ama, kifayet tavrilerinin geliş bakımından malûm aceleciliği düşünerek sağında solunda bulunan eski memurlardan, teirübeli arkadaşlarımdan sordum. Mevzu çok millî, çok hassastır. Acaba böyle bir mevzuda yine 4 neü, 5 neü Mebusan konuşmasından sonra kifayet tavriri verirler mi? Diye sordum, bana (hayır), ihtimal vermiyoruz, dediler. Çünkü, bu kanunun iyi işlenmesini temin bakımından müzakerelerin geniş tutulması ve meselenin iyice vuzuha varmasını kendileri de arzu ederler, binaenaleyh müsterih olunuz. Siz de konuşursunuz) dediler. Bendeniz ümitle beklerken dördüncü veya beşinci arkadaş konuşuyordu ki, kifayet tavriri geldi.

Geldi ama, o ana kadarki, müzakerelerin kâfi olmadığı da iktidara ve muhalefete mensup bazı arkadaşların hükümetten muhtelif sualler sormalarıyla sabit oldu. Hükümet adına cevaplar verildi. Ve fakat müzakereler bitirilmiş olduğu cihetle o sırada alelacele sorulan suallere verilen cevapların tatmin edici olduğunu da zannetmiyorum. Yani bu hal gösterdi ki; müzakereler kâfi değildir. Lâyikiyle vuzuha varılmamıştır. Nitekim böyle hassas bir mevzuda halâ tatmin edilmemiş, her iki tarafa da mensup arkadaşlarımız var. Bunları söylemekten maksadım şudur ki; haydi birtakım işlerimize ait müzakerelerin zamanlarını haddi asgariye indirici kifayet tavriri veriliyor. Ama, ne olur böyle millî mevzularda olsun bu adetimizden vazgeçsek de enine boyuna konuşma ve tartışma imkânları sağlasak, elbetteki çok daha hayırlı olur.

Şimdi sadede geliyorum. Anlaşmanın mâna ve mahiyeti üzerinde değişik yönlerden durmak isterim. Bu anlaşma ile, Amerika Hükümeti memleketimize sermaye getirecek tebaasının menfaatini himaye etmek istiyor.

REİS — Saffet Beyefendi, nizamnamenin zati âlinize tanıdığı hak, kabul veya ret hakkında umumi beyandır. Sözünüze başlarken de ifadeniz bu mevzu ile alakalı değildi, Riyaset müsamaha gösterdi, bu şekilde konuşmanız devam edeceğinizi tahmin etmem. Kabul veya ret hakkında en son sizindir.

İBRAHİM SAFFET OMay (Devamla) — Esbabı mucibesıyla arz ediyorum ki anlaşılın, başka türlü bilmem nasıl olur?

REİS — Devam buyurun.

İBRAHİM SAFFET OMay (Devamla) — Şüphesiz ki, tebaayı himaye Devletin vazifesidir, hakkıdır. Ancak bu himayeyi beynelmilel hukuk kaideleri gereğince, o devlet nezdindeki elçi, konsolos gibi temsilcileri vasıtasıyla ve her halde mahallî mahkemenin mevzua mütaallik kararından sonra yaparlar. Halbuki bu anlaşma ile himaye müessesesinin işletilmesi tamamen Amerikan Hükümetinin takdirine bırakılıyor.

Şimdi meseleyi etnik ve teşrihe çalışacağım. Ancak sözlerimin burasında derhal ilâve edeyim ki; Amerikan sermayesinin gelmesine katıyen aleyhtar değilim, konuşmamdan asla böyle bir mâna çıkarılmamalıdır. Ve netice itibarıyla

Amerikan sermayesi de, Türkiye olsun başka bir Devlet olsun, yabancı bir memlekete giderken elbette ki, istimlâk, müsadere, devletleştirme gibi muhtemel tasarruflara karşı, elbette bâzı garantiler istiyecektir. Bu da tabii bir şeydir.

Hususi Amerikan sermayesinin diğer memleketlere gitmesini teşvik için Amerikan Hükümetince bu sermayeye garanti verilmesine de teşekkürlür ederim. Elbette bu mevzuda Türkiye ile Amerika arasında bir anlaşma da akdedilecektir ve akdedilmelidir. Ancak bütün mesele bu anlaşmanın Türkiye'nin millî hâkimiyet hukuku ile tev'em olmasıdır. Bunu da şayet Hariciye Vekâletimiz, Hükümetimiz dikkatli olsalardı, şu elimizde mevcut nota metnine birkaç cümle parçası ilâve etmek suretiyle temin edebilirlerdi.

Garantilere mütaallık Amerikan mevzuatını hulâsa eden; (Yatırım garantisi el kitabı) isimli elimizde bir kitap var. Bunda muhtelif yardım garantisi şekillerinden, müddetlerden ve saireden bahsetmektedir. Mühim olan şu ki, bunda Amerikan vatandaşınır, garantisinin taallûk ettiği bedele istihkak kesbedebilmesi için malını veya hakkını istimlâk veya müsadere eden Hükümete karşı gereken bütün mâkul tedabiri ittihaz ederek hukuki takibata girişmesi şart koşuyor, muayyen müddetler zarfında millî mahkemede dâva açılması isteniyor. Yani Amerikan Hükümeti kendi iç mevzuatında bidayeten millî mahkemeye müracaatı kabul etmiştir. Şu halde Hariciyemiz Amerika'ya pekâlâ diyebilirdi ki, «Evveleminde Amerikan vatandaşının Türk hâkimi nezdinde dâva açmasını şart koştuğunuz halde anlaşmanın metnine bu hususu açıkça niçin ithal etmediniz», diyebilir. Ve şüphesiz ki, kabul de ettirebilirdi.

Her ne kadar anlaşmanın metninde Amerikan mevzuatına atıf var, fakat atıflar bu mevzuatı yani Türk mahkemesine müracaat lüzumuna ait değil, garantinin şümulü bakımından Cumhurbaşkanının ıttılana dairdir. Sözümün burasında şöyle bir sorabileceğinizi farz ediyorum: «İyi ya, madem ki, Amerikan iç mevzuatı kabul etmiş, mesele yok. Anlaşmaya koymak hasiv olmaz mıy?» diyebilirsiniz. Olmazdı. Çünkü; bu gibi anlaşmalar yıllarla meriyyette kalırlar. Farz edelim ki, günün birinde Amerikan Devleti hesabına böyle gelmediği veya öyle geleceği için

evvelâ mahallî mahkemeye müracaat lüzumu hakkındaki iç mevzuatını değiştirirse ne olacaktır?..

O takdirde yine bu anlaşmaya göre Türkiye tarafından yapılabilecek bir şey var mı?.. Maalesef hayır. Şuhalde hep beraber kabul ve teslim edelim ki; anlaşmada bu nokta mühim, hem de çok mühim bir boşluktur.

Madem ki; Amerika iç mevzuatında garanti bedelini ödiyebilmek için evvelâ mahallî mahkemeye müracaatı şart koştaktadır, şu halde Amerika'nın bu prensibinin aynen bu anlaşma metni içinde de sadece bir Amerikan iç kaidesi olarak değil, bir Devletler Hukuku kaidesi olarak, yer almasını sağlamak, Hükümetimiz için her halde mümkün olurdu. Onlara; (Madem ki, sen bunu iç mevzuatına koymuşsun gel bu kaideyi şu anlaşmaya da koyalım.) denebilir ve kabul de ettirilebilirdi. İşin bu derece, Amerikan Hükümetinin takdirine bırakılmış olmasından çıkabilecek mahzurlara işarete devam ediyorum:

Farz edelim ki Amerikalı, kendi iç kaidesine uyararak Türk mahkemesine müracaat etti. Ve fakat mahkemenin nihai kararını beklemeden Hükümetine müracaatle bedeli istedi. Anlaşmaya göre Amerikan Hükümeti de bunu bizden istiyecek ve ihtilâf müzakere yoluyla halledilemediği ahvalde de hakeme gidecektir. O takdirde Türk hukuk mahkemesinin düşeceği hali hükümlerlik haklarımız bakımından lütfen bir ke-re tasavvur buyurunuz.

Bir nokta daha : Amerika'nın Türkiye'deki hususi sermayesi her hangi bir yönden, faraza bir kısım işlerden dolayı Türk sermayesiyle iştirak etti. (ki Amerika'nın arz ettiği mevzuatını hulâsa eden kitapta bu hüküm de var, yani bu gibi işlere de şümulü kabul ediyor.) Ancak, günün birinde bir istimlâk mevzuubahsolduğunu farz edelim. Amerikan sermayedar Türk mahkemesinin beğenmediği kararından dolayı Hükümetine, Hükümeti de müzakerelerden netice alamazsa beynelmilel hakeme giderken bizim sermayedar bu yolda hiçbir hareket yapamayacaktır. Şimdi soruyorum : Hukukan benim vatandaşım ile aynı hizada bulunması lâzımgelen Amerikalı için bu bir imtiyaz değil midir? Bundan başka Anlaşma; Amerikan vatandaşı lehindeki alacakları esas almıştır. Aleyhindeki muamelelere temas edilmemiştir.

Faraza Amerikan tebaası bize borçlu olursa ne olacak? Amerika kendi tebaasının alacağı

için garanti veriyor da, meselâ ve faraza tesis bir sabotaja mâruz kalır veya dikkatsizlik yüzünden her hangi bir ecnebi sabotajla karşıkarsıya bırakılırsa buna mütâallik milli zararlar ne olacak? Hiç nazara alınmamıştır.

Abadan petrol bölgesinde millileştirme hareketinden sonra İngilizlerin türlü sabotajlar yaptıkları elbette hatırlardadır.

Şimdi teknik bir zarfa da işaret edeceğim. Anlaşma, notaların teatisiyle beraber meriyete giriyor. Halbuki Yüksek Meclisin tasdiki lâzım idi. Bu Anlaşma 5436 sayılı Kanunun derpiş ettiği anlaşmalar meyanında mütâlâa olunamaz. Böylece Teşkilâtı Esasiye Kanununa da muhalefet edilmiştir.

Mukavele tekniğine gelince : Hükümet gerekçesi noksandır. Metnin her noktası müdafaa edilmiyor. Amerikan Hükümeti vatandaşının lehine halefiyeti alıyor da, aleyhine olan halefiyeti almıyor. Bunlardan ayrı olarak : (Başka menabiden verilen tazminat haklarını) da şümulüne almak suretiyle bizi üçüncü şahsa karşı da mükellefiyet altına sokuyor.

Metnin (B) fıkrasındaki (mümasil muameleler) tâbiri müphemdir. Gerekçede izah olunmamıştır. Bütçe ve Maliye Encümenleri zaviyesinden bütçe inikâsları ve döviz masrafları mütâlâa olunmamıştır. Ayrıca (C) fıkrası itibariyle de mühim telâkki edilebilecek bir mahzur var. Memleketimizde iş yapanla ihtilâfa düştüğümüz zaman karşımıza o iş yapan değil de, derhal onu arkasına alıveren Amerikan Devleti dikiliyor. Bu suretle bir kazai muafiyet kabul edilmiş oluyor. Gerçi anlaşmalarla kazai muafiyet de kabul edilebilir. Ancak hakeme gitmezden evvel Türk mahkemesinin kararının şart olduğu anlaşmada yer almalı ve hassaten mütakabiliyet kaydı da bulunmalı idi.

Anlaşma bu haliyle ayrıca Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunumuzun umumi kaza salâhiyetlerine mütâallik hükümlerine de aykırıdır. Ezcümle Türkiye'deki gayrimenkul ihtilâflarına ait salâhiyet, munhasır salâhiyetlerdendir. Bu kabul salâhiyetler bir kalemde bertaraf edilemezler.

Gerçi anlaşmalarla vazgeçilebilir ama; millî hâkimiyet esaslarına da riayet lâzımdır. O da, Türk hâkiminin kararının suduruna imkân temin edilmekle olurdu.

Bu arada beynelmil hakeme müracaat usulü-

nün kabul edilmesi hakkında da bâzı ihtirazlarımız var.

Farz edelim ki, memleketimizde yabancı sermayedar durumunu kuvvetlendirmek için bâzı siyasi entrikalara karışmış ve hattâ vatandaşlar arasına nifak sokmaya kalkışmış olsun. Devletler Hukukuna göre bu takdirde böyle bir sermayedarın malını bedelsiz olarak müsadereye hakkımız olacaktır. Fakat Amerikan Hükümeti tebaası olan sermayedarın bu tarz fiillerini ret ve inkâr ederse mühim bir siyasi ihtilâf tahaddüs edecektir. Görülüyor ki, mecburi hakem usulü kabul edilirken bu tarz ihtilâtların da hesaba katılması zaruri idi. Bu gibi hallerde memleketimizin hususiyetlerini bilmiyen bir hakemin önünde olacağımızı derin derin düşünmeye mecburuz.

Arkadaşlar; ehemmiyetli bir husus daha var. Bu anlaşma müddetsizdir. Böyle bir anlaşma nasıl olur da müddetsiz olur? Bunun yarınki ihtilâfları nasıl olur da hesaba katılmaz? Tek taraflı fesih için muayyen bir müddet derpiş edilmemesi sebebi nedir?

Şu haliyle bu anlaşma bu memlekette ilâ nâmalûmu gayrünühiye devam edecek midir.

Meselâ günün birinde torunlarınız bu anlaşmayı feshetmek istese ne olacaktır? Olacağı şu... Bu seferde o mevzuu halledebilmek için ortaya yeniden ve sivri taraflarıyla bir sürü diplomatik ve ekonomik müzakereler ve anlaşmalar mevzuu çıkacaktır.

Bu suretle ve dikkatsizliğimiz yüzünden ahfadımızın başına bizi hiç de hayırla yadettirmeyecek olan gâileli işler bırakıyoruz demektir.

Görülüyor ki, bu anlaşma; bu halleriyle, zaaf-larıyla ve noksanlarıyla maalesef yabancıya imtiyaz tanyici mahiyettedir.

Amerika'nın bunu diğer bâzı devletlerle yapmış olması onun bu kapitüler vasfını değiştiremez.

Biz bu anlaşmayı nasıl kabul etmişiz? Gayet basit. Amerika dilediği gibi bir nota kaleme alıp bize tevdi etmiş. Bizde mukabil notamızla ve diplomatik usullerin gerektirdiği şekilde peki demiş ve teyid etmişiz. gerçi, nota teatisi şeklindeki usul böyledir. Fakat notaların teatisine takaddüm eden müzakereler sırasında bütün bu işler gereken hassasiyetle mütâlâa olunmak ve metinlerin ona göre hazırlanması esbabı temin edilmek lâzım gelirdi.

Şimdi soruyorum: Yarın başka devletler bu emsale, daha doğrusu (en ziyade mazhari müsadere millet) kaidesine dayanarak münasıl anlaşmalar isterlerse iktisadi ve siyasi durumumuz hayli nezaket kesbetmiyecek midir?

O zaman ne yapacağız? Ret mi edeceğiz? Pekâlâ ona ver, buna verme, veya ona da, buna da, ötekine de ver. Bu nereye kadar gider ve bunun mânası ne olur? Hükümet bu ciheti teemmül etmiş midir?

Geçen oturumda arkadaşların sualleri üzerine verilen cevaplar sırasında Amerika'nın bu anlaşmayı otuz küsur devletle yaptığından bahsedildi. Fakat tamamı söylenmiyerek yedi, sekiz kadar devlet sayıldı. Arzu buyurulursa bendeniz bunların tam listesini okuyabilirim. (Lüzum yok, sesleri) Madem ki, lüzum görmüyorsunuz, geçiyorum. Bu devletlerin listesi şunu gösteriyor ki, bu Anlaşmanın her Devletle aynı metin dâhilinde yapılmış olmaması muhtemeldir. Belki maksadı ve ana hatları itibariyle aynıdır. Yoksa motamo aynı olamaz. Ve bilhassa tenkid ettiğimiz hükümler bakımından aynı olmaması ihtimali daha kuvvetlidir. Hükümetimiz müzakereler sırasında bu metinleri görmüş müdür? Hariciye eğer istese idi bunların metinlerini bulabilirdi. Çünkü bu devletlerin hepsinde temsil ediliyoruz. Mümessillerimizden istenebilirdi. Hattâ Amerika'dan istenebilirdi. Ve hattâ metinlerin Hükümetimize sunulması lâzım idi. Liste ve metinler hattâ olduğu gibi Meclise de sunulmalı idi. Şayanı dikkat telâkki ettiğim bir husus daha var; bu Anlaşmayı imzalayan devletler arasında Kolombiya, Hindistan, İngiltere görülüyor.

Halbuki bunlar konvertibilite garantisini imza etmiş devletlerdir. Bunlardan bilhassa İngiltere ve Hindistan'ın İstimlâk ve Müsadere Garantisine ait bu Anlaşmayı hâlâ imzalamamaları sebebinin hariciyemizce tahkiki gerekirdi.

Başından beri görülüyor ki, tenkidlerim, büyük dostumuz Amerika'dan Türkiye'ye gelmesini canü gönülden arzu ettiğimiz sermayeye ait Anlaşmanın esasına müteveccih değildir. Tenkidlerim tamamen metne ve bu Anlaşmayı meydana getirmekte beceriksizliği aşikâr olan Hükümetimize aittir.

Şimdi buraya kadar olan maruzatımdan bir netice çıkarmak istiyorum.

Arkadaşlar, bütün mesele Anlaşmanın millî hâkimiyet kaideleriyle telif edilmesi dâvasıdır.

Bu münasebetle millî mahkemeden, mütakabiliyet esasından, müddet meselesinden ve saireden bahsettim.

Geçen gün bâzı arkadaşlar, son yıllarda hükümler telâkkisinin değiştiğini söylediler. Milletlerarası münasebetlerin şu veya bu istikamette olması, hükümler haklarının dayandığı ana prensiplerin değiştiği mânasına alınmaz. Kaldı ki, hiçbir vakit millî hâkimiyet nosyonunda değişiklik yoktur. O kadar yoktur ki, bu husus Birleşmiş Milletler Andlaşmasında esas itibariyle (munhasır salâhiyet) namı altında kabul edilmiştir.

Görülüyor ki, İktisadi İş Birliğini hedef tutan anlaşmalar millî hâkimiyet mefhumunu tadil etmiş değildir.

Muhterem arkadaşlar, kabul buyurursunuz ki, imtiyazlar daima iktisadi menfaatlerle alâkalı olarak ve dostluk, müzaheret havası içinde alınır, verilir. Bu mevzuda ticaret kumpanyalarının rolü de büyüktür.

Kanunî Sultan Süleyman gibi bir Padişahın 1535 te Fransız dostluğu içinde imzaladığı malûm fermannın asırlar içinde şümülünü de genişletme suretiyle Lozan'a kadar bu memleketin ne derece ezilmesine yol açtığı malûmdur. Bunun tafsilâtına girmek istemiyorum.

Asırlara sonra Lozan'da bu zilletten paçamızı ve yakamızı nasıl kurtardığımızdan da bahsedecek değilim.

Ancak Atatürk'ün (Osmanlı tarihinde emsali görülmiyen bir siyasi zafer eseridir.) diye övdüğü Lozan Ahitnamesi hakkında eski Fransız Başvekili Mösyö Heryot'un bir konferansındaki şu cümlesini almakla iktifa edeceğim. (Türkiyenin istiklâli kapitülasyonların ilgasıyla teyidedilmiş bulunuyor.)

Şimdi diyebilirsiniz ki «Bunlardan niçin bahsediyorsun? Bu kanunla biz imtiyaz mı veriyoruz ki?» diye sorabilirsiniz.

Arkadaşlar, ben Amerikalı dostlarımız için bâzı hususi muameleler kabul edildiğine inanıyorum. Ve huzurlarımızda bu inanca konuşuyorum. Muhterem arkadaşlar, Esasına katiyen taraftar olduğumu ısrarla söylediğim ve fakat Hariciyemizin dikkatsizliği sebebiyle hükümler haklarımızla telif edilmemiş olan bu Anlaşmanın altındaki mânayı şöyle hissediyorum. Amerikalı şahısların Türkiye ile olan hukuki münasebetlerinde Amerikan Hükümeti kendi tebaasına

karşı Türkiye hesabına ve Türk mahkemesi bahis konusu olmaksızın bir nevi kefalette bulunuyor, demektir.

Kefil hangi ahvalde niçin istenir? İzaha lüzum görmüyorum. Fakat muhakkak olan şudur ki, Amerikan Hükümetinin itimatsız tutumu ile karşıkışıyayız.

Muhterem arkadaşlar; Yüksek Meclisin; Türk hükümlerlik hakları ile bağdaşmayacak böyle bir Anlaşmayı; onu ret suretiyle yeni müzakerelemlerle islah etme imkânı mevcut iken tasdik edici kanunu kabul buyuracağını tahmin etmek dahi istemediğimi arz etmek isterim. Huzurunuzdan ayrılırken yabancılar tarafından beslenen güvensizliğin izahına medar olur ümidiyle birkaç cümle ifade etmek isterim.

Ne olurdu, bu memlekette Türk hâkimi tam bir teminat içinde vazife görseydi de; ne olurdu bu memlekette paramız bakımından son senelerde enflasyonist bir politika takibedilseydi de; ne olurdu, bu memlekette imar ediyorum diye, kanunsuz istimlâkler yapılmasaydı da... (Soldan, ne alâkası var sesleri)

REİS — Saffet Beğ, bu konuşmalarınızın kanunla alâkası yoktur. Lütfen sadede.

NECMEDDİN ÖNDER (Nevşehir) — Sen evvelâ bu konuşmanla Fethi Çelikbaş'la mutabık kaldın mı?

REİS — Müdahale etmeyin, rica ederim. Karşılıklı konuşmayın.

Devam buyurun.

İBRAHİM SAFFET OMAV (Devamla) — Ve ne olurdu, bu memlekette bir 6 - 7 Eylül hâdiseleri vukubulmasaydı da, Devlet olarak böyle acı bir itimatsızlıkla karşıkışıya kalmasaydık (Soldan, ayıp ayıp sesleri) (Sağdan, alkışlar)

REİS — Bu şekildeki konuşmanızın kanun hakkında, son sözle alâkası yoktur. İkinci defa ihtar ediyorum; devamına müsaade edemem. Aksi halde lütfen kürsüyü terk ediniz.

Hariciye Vekili.

HARİCİYE VEKİLİ FATİN RÜŞTÜ ZORLU (Çanakkale) — Muhterem arkadaşlar bu mevzuda öyle zannediyorum ki, bana vekâlet eden arkadaşlarım ariz amik Yüksek Meclise izahat vermek imkânını bulmuşlardır. Yapılan anlaşma, mahiyeti itibariyle Türkiye ile Amerika arasında İktisadi İş Birliği Anlaşmasının yeni bir safhasından ibarettir.

Benden evvel huzurunuzda konuşan milletvekili arkadaşımız meseleyi öyle zannediyorum ki, pek iyi tetkik etmeden huzurunuzda çıktılar. Bir taraftan kendileri Amerikan sermayesinin buraya gelmesinden pek memnun olduklarını ifade ettiler, diğer taraftan da bunun esbabını istikmal edecek bir anlaşmanın huzurunuzda tasvip ve kabulü safhasında bu anlaşmanın ve Amerikan sermayesinin Türkiye'ye her yerde bulunduğu şerait altında gelmesini temin edecek bir anlaşmaya karşı gayet aleyhte beyanda bulundular, ve mütaaddit şüpheler izhar ederek zihinlerde şüpheler yaratacak şekilde konuşmalar yaptılar ve hakikaten bu sermayenin buraya gelmesi ile âdeta eza duydukları hissini verecek şekilde ifadede bulundular.

Bir kere, sevgili arkadaşlarım, kendileri burada, bu anlaşmaların Hindistan ve Kolombiya tarafından kabul edilmemiş veya yapılmamış olduğunu beyan ettiler. Bunu Hindistan'ın yapmamasını ele alarak bizi bir mecburiyet altına sokmaya kalktı.

Sevgili arkadaşlarım, bu anlaşmalar bizim müttefiklerimiz olan devletlerin hepsi tarafından aynı şerait altında, hemen hemen aynı şekilde akdedilmiş bulunmaktadır. Ayrıca Cenubi Amerika devletlerinin pek çoğu tarafından da akdedilmiş, kabul edilmiştir. Yine bu anlaşmalar Yugoslavya gibi bir komünist rejimi olan bir memleket tarafından da akdedilmiş bulunmaktadır. Fransa, Portekiz, bütün O. E. C. C. memleketleri bunun aynı akdedilmişlerdir. Mesele arkadaşımızın göstermek istediğinden çok uzaktır. Bir kere biliyorsunuz ki, evvelece yapılmış olan anlaşmalar mucibince biz iki hükümetin mutabakatı altında Amerikan - Türk İktisadi İş Birliği Anlaşması hükümleri dairesinde Türkiye'ye gelecek olan Amerikan sermayesinin Amerika tarafından döviz garantisi alınmasını kabul etmiş bulunuyoruz. Ve biz bu şekilde gelen bir Amerikan sermayesinin kârını olsun resülmalini olsun her hangi bir şekilde dış iştirâ gücü yetersizliğimiz bakımından Amerikan dolârı olarak çıkmasının temin edemezsek bunların Amerikan Hükümeti tarafından ödenmesini ve bunlara Amerikan Hükümetinin hâlef olmasını kabul etmiş bulunuyoruz. Ne zamandan beri? 1947 senesinden beri kabul etmiş bulunuyoruz. Bu

sefer de bunların aynı şekilde gelen anlaşmada bir ana prensip vaz'ediyor. Diyorki «Bu şekilde gelen sermayeden istimlâke veyahut millileştirmeye tâbi olacakların bu muameleye tâbi oldukları takdirde bunlar Amerikan Hükümeti halefiyet iddia edecektir, alacaklıya parasını tediye etmek şartıyla...» Fakat bunlar ne şartlara oluyor? Biz her gelen investismanı, eenebi sermayesini ayrı ayrı tetkik edeceğiz. Amerika'dan gelen sermayenin hakikaten Türkiye'nin iktisadi yararına olup olmadığını tetkik edeceğiz. Demek ki, yalnız bu anlaşma kâfi değildir. Bu anlaşma oldu diye her Amerikan sermayesi Türkiye'ye geldi diye onun halefiyetini kabul edecek değiliz. Böyle bir şey yoktur. Bunları ya bilerekten veya bilmiyerekten, sayın arkadaşımız üstünden geçiyor. Arkadaşımız buraya geliyor diyor ki; «Bu anlaşma nasıl olur, bu anlaşma bir imtiyazdır.»

Arkadaşlar; biliyorsunuz ki, bütün Avrupa memleketlerinde Amerika'ya karşı bir tediye müşkilâtı vardır. Bu hal diğer kıta memleketlerinde de vardır. Bu memleketlerin hepsi Amerikan sermayesinin kendi vatanlarına girmesini arzu etmektedirler. Amerikan Hükümetinin; vatandaşlarının sermayesinin başka bir memlekete gittiği zaman endişeleri vardır. Bu endişelerden biri de istimlâk endişesidir, millileştirme endişesidir. Arkadaşımız bu vesileden de istifade ederek işe dâhili politikayı karıştırmaya kalkıştılar ve İstanbul'da yapılan imar hareketlerinden ve istimlâklerden bahsettiler. Çok temenni ederim ki, dünyanın her yerinde yapılan istimlâklerle bizim yaptığımız gibi dürüst ve bedeli mukabilinde olsun. (Soldan, bravo sesleri) Ve bendeniz yüksek huzurunuzda muhalefetten şikâyet edeceğim! Her fırsattan istifade ederek, dış meselelere, iç politikayı sokan ve bu vesile ile memleketimizi dışarıda küçük düşürmeğe kalkışan ve bir aşağılık duygusu içinde yapılan tenkidlerden... (Sağdan, gürültüler) Ben Hükümetinizi ve D. P. yi tenzih ederim. (Soldan, bravo sesleri, şiddetli alkışlar; Sağdan, gürültüler)

Sevgili arkadaşlarım, (Sağdan, şiddetli gürültüler, kapak sesleri, «sözünü geri alsın» sesleri) Arkadaşlarım (aşağılık duygusu) ylä (aşağılık) ı tefrik edemiyorlar... Müsaade buyurun... (Sağdan; şiddetli gürültüler, «sözünü geri al» sesleri)

REİS — Rica ederim, çok gürültü oluyor, hatibin sözleri işitilmiyor. Devam buyurun efendim...

FATİN RÜŞTÜ ZORLU (Devamla) — Sözlerim zabıttadır, rica ederim zabıtları okuyun...

OSMAN BÖLÜKBAŞI (Kırşehir) — Zabıt kâtibinin kulağı var da bizim yok mu?

REİS — Rica ederim, müdahale etmeyin.

Devam buyurun, efendim.

FATİN RÜŞTÜ ZORLU (Devamla) — Aşağılık duygusu ilmî bir tâbirdir. (Şiddetli gürültüler) Zabıttan okuyun (Sağdan, şiddetli gürültüler)

REİS — Beyefendi, karşılıklı konuşmalıyım. Devam buyurun. (Soldan; devam, devam sesleri)

Devam buyurun.

ABDULLAH KÖKSEL (Urfa) — İlmî tâbirle cevap vermekten âcizsin.

REİS — (Sağa hitaben) Sükûneti ihlâl ediyorsunuz. Bu şekilde müzakereye devam edilemez. (Sağdan; «hakaret var», sesleri) Hakaret vâkidir veya değildir. Gürültüden Riyaset vazife görememektedir. Zabıtlar okunacaktır. Sükûneti ihlâl etmeyin Ali Bey.

Devam buyurun. (Sağdan; «devam edemez», sesleri)

FATİN RÜŞTÜ ZORLU (Devamla) — Sonra... (Sağdan; «aşağılık sensin», sesleri), (Sıra kapaklarına vurmalar ve devamlı gürültüler)

REİS — Beyefendiler sükûneti muhafaza edelim. Riyaset vazife görecektir. Efendim arkadaşımızın beyanında hakaret var veya yok. Zabıt tetkik edilecektir. Siz var, diyorsunuz. Riyaset Divanı olmadığını iddia ediyor. (Sağdan, gürültüler)

Vekil Bey, ne dediniz?

FATİN RÜŞTÜ ZORLU (Devamla) — «Aşağılık duygusu» dedim. Ben sözümü geri almam.

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Sakarya) — Geri alacak bir şey yok, ilim tâbiri, felsefe tâbiri.

FATİN RÜŞTÜ ZORLU (Devamla) — Bilenlere sorunuz lütfen, aşağılık duygusu hakaret midir, değil midir? (Sağdan, şiddetli gürültüler, sıra kapakları sesleri)

REİS — Efendim, sükûneti muhafaza edin... Buyurun beyefendi.

İBRAHİM SAFFET OMAV (Ankara) — Haricie Vekili efendi olur, efendi, külhanbeyi olmaz!

FATİN RÜSTÜ ZORLU (Devamla) — Mektebe gidin de öğrenin, hangisi hakarettir, hangisi değildir. «Aşağılık duygusu» hakaret olamaz. (Sağdan; şiddetli gürültüler)

REİS — Sükûneti ihlâl etmeyin, yerlerinize oturun, lütfen.

FATİN RÜSTÜ ZORLU (Devamla) — Kitabı açıp okusunlar öğrensinler.

(Sağdan, gürültüler, sözünü geri alsın, sesleri)

REİS — Vekil Beyefendi sözlerinde «aşağılık duygusu» nu fail zikretmeden tamamiyle mücerret kelime halinde (bir tâbir) olarak kullanmıştır. Bu halde hakaret iddia edilemez. (Sağdan, gürültüler; «ne demek bu?» sesleri) Ne demek istiyorsunuz? Müsaade buyurun. Yalnız Fazıl ve Hayri Çopuroğlu beyefendiler... Riyaset kanaatinde musirdir zaptı da tetkik edecektir. (Soldan, gürültüler, sıralara vurmalar) Riyasetin yazıfe görmesine mâni olduğunuz takdirde, bunu yapan arkadaş tecziye edilecektir. (Sağdan, gürültüler ve hep birden ayağa kalkmalar), Soldan; «yuh» sesleri) Vekil Bey, devam buyurun. Vekil Beyefendi lütfen kürsiye gelin.

HARİCİYE VEKİLİ FATİN RÜSTÜ ZORLU (Çanakkale) — Sussunlar da konuşalım.

NUSRET KIRIŞCIOĞLU (Sakarya) — Mektebe gidin, mektebe! (Sağdan; gürültüler)

REİS — Efendiler, sükûneti ihlâl etmeyiniz, yerlerinize oturunuz. Her kesin yerini almasını rica ediyorum. (Sağdan; şiddetli gürültüler, bağrışmalar)

Muammer Bey, ihtar ediyorum, lütfen sükûneti ihlâl etmeyin.

NIHAD SARGINALP (Gümüşane) — Reis Bey zaptı getirtin.

REİS — Lütfen oturun yerinize efendim. (Sağdan; gürültüler, bağrışmalar)

Sırrı Bey, sükûneti ihlâl etmeyin.

NIHAD SARGINALP (Gümüşane) — 20 dakika oldu efendim, zaptı getirtin. Okunsun da bakalım, anlıyalım.

REİS — Riyasetin vazifesine müdahale etmeyin, oturun yerinize.

NIHAD SARGINALP (Gümüşane) — Müdahale etmiyoruz, vazifenizi yapmanızı istiyoruz, zaptı getirtin diyoruz.

REİS — Getirteceğiz efendim.

Buyurun Vekil Beyefendi, devam edin efendim.

HARİCİYE VEKİLİ FATİN RÜSTÜ ZORLU (Devamla) — Muhterem arkadaşlar... (Sağdan; çok şiddetli gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

REİS — Mustafa Altındoğan arkadaşımıza, gürültüye sebebiyet vermesi ve Vekil Beyin konuşmasına mâni olması itibariyle birinci ihtar yapıyorum. (Sağdan; şiddetli gürültüler)

MUSTAFA ALTINDOĞAN (Elâzığ) — Sözünü geri alsın....

REİS — Size ikinci ihtar veriyorum. (Sağdan; çok şiddetli gürültüler)

MUSTAFA ALTINDOĞAN (Elâzığ) — Bir Vekil böyle konuşmaz.

REİS — Rica ederim, Mustafa Bey sükûneti bozuyorsunuz, hakkınızda takbihe geçeceğim. (Sağdan; şiddetli gürültüler ve bağrışmalar)

Mustafa Altındoğan arkadaşımız yapılan mütaaddit ihtarlara rağmen sükûneti bozmakta ve gürültülere sebebiyet vermekte devam etmektedir. Kendisine takbih cezası verilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler. Kabul edilmiş ve takbih cezası verilmiştir. (Şiddetli gürültüler)

Rica ederim Beyefendiler, Riyaset vazife gerektir. (Sağdan; şiddetli gürültüler)

NÜVİT YETKİN (Malatya) — (Ayağa kalkarak) Beyefendi, böyle konuşulmaya devam edildiği takdirde hepimiz itiraz edeceğiz. Hepimize ayrı ayrı cezamı vereceksiniz?

REİS — Sükûnetle dinlemenizi rica edeceğim. Aksi takdirde ceza vermek mecburiyetindeyim.

NÜVİT YETKİN (Devamla) — Mustafa Altındoğan'ın müdafaa hakkı vermediniz. Takbih cezasından önce müdafaa hakkı vermeniz lazımdır. (Sağdan; «Hepimize mi ceza vereceksiniz?» sesleri) Hatip böyle konuşukça itiraza hakkımız vardır. Bizi teker teker cezalandırıp dışarı çıkaracaksa buna Reisin hakkı yoktur.

AVNİ DOĞAN (Ankara) — Her birimiz hakkında ayrı ayrı ceza çıkar, hatip aynı şekilde devam etsin, bu olmaz, Reis Bey!

NÜVİT YETKİN (Devamla) — Kendisine müdafaa hakkı vermeden nasıl takbih cezası verirsiniz? (Şiddetli gürültüler)

REİS — Yüksek Heyetinizi mütaaddit defa sükûnete davet ettim. Buna rağmen gürültü devam ediyor. Bu şekilde müzakereye devam edilemez.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Bitaraf değilsiniz Reis Bey. (Şiddetli gürültüler)

REİS — Fethi Bey bu beyanınız yersizdir. Efendim, mütaaddit defalar sükûnete davet etmeme rağmen gürültüleri devam ediyorsunuz. Bu hal devam ederse ayağa kalkmak suretiyle son ihtarı yapmak zorunda kalacağımı beyan ederim.

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Reis Bey, zabıt geldi, lütfen okuyunuz. (Sağdan gürültüler; «Zabıt okunsun», sesleri)

REİS — Vekil Bey, bir dakikanızı rica edeceğim.

Zaptı okuyoruz, efendim.

«Arkadaşımız bu vesileden de istifade ederek işe dahili politikayı karıştırmaya kalkıştılar ve İstanbul'da yapılan imar hareketlerinden ve istimlâklerden bahsettiler. Çok temenni ederim ki, dünyanın her yerinde yapılan istimlâkler bizim yaptığımız gibi dürüst ve bedeli mukabilinde olsun. (Soldan; bravo, sesleri) Ve bendeniz yüksek huzurunuzda muhalefetten şikâyet edeceğim. Her fırsattan istifade ederek, dış meselelere iç

politikayı sokan ve bu vesile ile de memleketimizi dışarıda küçük düşürmeye kalkışan ve bir aşağılık duygusu içinde yapılan tenkidlerden... (Sağdan; gürültüler)»

REİS — Efendim; müsaade buyurunuz. Zaptı dinlemiş bulunuyorsunuz. Şu zapta göre hakaret vâkı değildir. (Sağdan; şiddetli gürültüler, kütle halinde ayağa kalkışmalar, bağırışmalar)

HARİCIYE VEKİLİ FATİN RÜŞTÜ ZORLU (Devamla) — Buraya gelip de beni mi döveceksin? (Sağdan, soldan; devamlı gürültüler, ayağa kalkmalar, birbirlerinin üzerine yürümeleler) Siz Hükümeti beceriksizlikle itham edin, ben «Aşağılık duygusu sözünü dahi sarf etmiyeyim, bunu mu istiyorsunuz?»

REİS — (Ayağa kalkarak) Herkesin yerlerini almasını ve sükûnetin muhafazasını son defa ihtar ediyorum. Devam ederse celseyi kapıyacağım...

Celseyi bir saat müddetle tatil ediyorum.

Kapanma saati: 16,15

İKİNCİ CELSE

Açılma saati : 17,15

REİS — Risvekili Ağâh Erozan.

KATIPLER : Attilâ Konuk (Antalya), Abdullah Keleşoğlu (Samsun)

REİS — Ekseriyetin tesbiti için yoklama yapacağız, efendim.

(Yoklama yapıldı.)

REİS — Efendim, Yüksek Heyetinizin de müşahede ettiği veçhile şu anda Riyasetin karar almasını mümkün kılacak nısap mevcut değildir. (Sağdan gürültüler, bravo, sesleri, yaşa Reis ses-

leri) Nısap mevcut değildir, efendim. Karar almayı mümkün kılacak nısap mevcudolmadıkça müzkereye devam mümkün olmadığından, 25 III . 1959 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada son veriyorum.

Kapanma saati : 17,28

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Hatay Mebusu İhsan Ada'nın, 1951 - 1958 yıllarında Türkiye'de yayınlanan gazetelerden her birine kaçır liralık resmî ilân verildiğine dair sualine Devlet Vekili ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti Vekili Abdullah Aker'in tahriri cevabı (7/326)*

12 . XII . 1958

T. B. M. Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygı ile rica ederim.

Hatay Milletvekili
İhsan Ada

1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958 yıllarında, Türkiye'de yayınlanan gazetelerden her birine, yıl itibariyle kaçır liralık resmî ilân verilmiştir?.

T. C.

21 . I . 1959

Bas - Yay. ve Turz. Vekâleti

Dairesi : İçbasın

Özel Sayı : 66

Genel Sayı : 518

Özeti : Hatay Mebusu İhsan Ada'nın yazılı sual tahriri hakkında.

T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

22 . XII . 1958 tarih ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 7/326/2249 - 9397 sayılı tezkereceeri cevabıdır :

Hatay Mebusu İhsan Ada tarafından verilen ve 1951 - 1958 senelerinde Türkiye'de yayınlanan gazetelerden her birine ne kadar resmî ilân verildiğine dair olan yazılı sual tahririne cevap ver-

lebilmesi için gerekli malûmat bir tamimle vilâyetlerden sorulmuştur. Bu malûmatın celp ve tasnifi, dolayısıyla tahririn cevaplandırılması zama-na bağı olduğundan Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesinin ilgili hükmü gereğince bir ay mehil verilmesine müsaadelerini saygılarımla arz ve rica ederim.

Bas. - Yay. ve Turz. Vekili
S. Somuncuoğlu

T. C.

Basın - yayın ve Turizm Vekâleti 20.III.1959

Dairesi : İç Basın

Genel sayı : 361/1949

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

22 . XII . 1958 tarih ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Md. lüğü 7/326/2249-9397 sayılı tezkereceeri cevabıdır :

Hatay Mebusu Sayın İhsan Ada tarafından verilen ve 1951 - 1958 yıllarında Türkiye'de yayınlanan gazetelerden her birine kaçır liralık resmî ilân verildiğine dair olan tahriri sual tahriri üzerine gereken malûmat bir tamimle bütün vilâyetlerden sorulmuş, 47 vilâyete ait malûmat ilişikteki listelerle sunulmuştur.

20 vilâyete ait malûmat henüz bildirilmemiş olup bu vilâyetlere yeniden tekit yazılmıştır. Cevap geldiğinde tasnif edilip ayrıca takdim olunacaktır.

Tahrir sahibine iblâğı hususuna delâlet buyurulmasını saygılarımla arz ve rica ederim.

Devlet Vekili ve Basın - Yayın ve
Turizm Vekâleti Vekili
Abdullah Aker

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
Adana :									
Adana Demokrat		5 100	19 000	24 000	24 360	21 242	8 163 (1)		
Adana Türksözü		1 350	4 800	6 000	2 972	3 774	4 972	4 272	4 320
Yeni Adana		1 400	5 000	6 000	3 027	3 741	5 076	4 260	4 387
Adana Vatandaş		1 350	6 000	14 400	12 798	17 736	30 343	28 932	24 308
Bugün		1 350	4 800	6 000	12 069	16 545	30 874	29 082	24 682
Millet			550 (2)	2 250					
Köylü Sesi			470 (3)						
Ceyhan İnkılâp					1 539				
Ağrı :									
Yayla				9 000	8 500	8 000	9 500	10 700	12 250
Demokrat Ağrı					6 098	8 346	8 454	12 758	13 332
Karaköse					5 136	7 584	8 130	9 600	10 800
Şark Ekspres							7 100	8 900	9 850
Artvin :									
Demokrat Çoruh	5 200	9 500	11 374	22 996	21 628	31 525	11 637	17 619	26 122
Hür Çoruh			4 134	8 092	12 388	18 574	6 849	11 703	14 877
Doğu Postası						2 436	4 710	4 323	6 907
7 Mart								8 833	5 717
Aydın :									
Ses	1 012 30	3 556 83	1 063 35	1 316 35	(*)	2 183 50	2 404	4 388 49	5 344 31
Hür Aydın				23 783	11 736	22 400	18 163	19 443	18 541
Kıroba					21 425 15	37 556 30	26 287 45	25 941 95	33 925 08
Balıkesir :									
Balıkesir Postası						8 376	22 049	18 053	29 262
Balıkesir							25 496 20	43 578 50	41 741
Türkdili						11 560	15 631 50	9 207	11 123
Ateş						9 749	26 504 50	9 010	2 312
Balıkesir Ekspres						34	2 943		

(1) 31. 5. 1956 tarihinde faaliyetini tatil etmiştir.

(2) 20. 9. 1952 tarihinde neşir hayatına girmiştir.

(3) 11. 10. 1952 tarihinde neşir hayatına girmiştir.

(*) Ses Gazetesi 1954 yılında günlük olarak intişar etmemiştir.

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
Bingöl :									
Bingöl	8 161 85	3 309 20	5 728 25	6 686	3 894	4 478 50	5 215	3 363 50	7 822 05
Yeni Bingöl				6 450	3 850	120			
Demokrat Bingöl								3 047 93	7 254 67
Murat						7 147 51	5 541 12	4 366 42	7 276 80
Sonsöz								1 066 20	2 352 49
Bitlis :									
						Lira K.			
Bitlis						26 074 80			
Dicleband						9 655 50			
Tasviri Efkâr						2 942 50			
Yeşil Bitlis						3 150 00			
Bolu :									
Bolu	911 70	2 381 25	1 954 95	4 101 42	5 784 55	8 113 15	8 553 15	10 877 45	852 75
Güzel Bolu	1 902 60								
Düzce Postası		813 05	3 716 95	7 779 40	5 273 14	8 421 65	9 379 25	12 551 25	18 205 87
Bolu Ekspres				1 815 50	12 625 50	20 627 50	16 466 00	19 930 10	18 486 87
Demokrat							18 336	26 092	
Hakkâkat						1 936 90	9 713	810	
Abant									11 480
Hamle									11 786
Kökes									2 348
Burdur :									
Yeni Turan								13 378 75	13 815
Burdur'un Sesi								12 789	14 317 75
Bursa :									
Hâkimiyet	43 465	44 401	42 513	45 516	52 097	56 754	40 757	58 354	134 709
Yeniand	22 946	18 672	18 882	19 265	23 008	19 832	21 955	23 805	62 139
Ekspres						10 527	12 079	19 695	64 440
(Gece Postası				804					
Çorum :									
E. Akisler								1 669 64	3 708 50
Hür Yol								8 243 63	15 242 50

Yeni Adım								9 092	29	13 573	00
Çorum								10 575	30	14 650	
Yeni Çorum								785	60		

Denizli :

Yeni Denizli	10 780	17 676	17 888	21 240	22 332	20 976	19 404	18 300	11 360
Demokrat Denizli							15 615	22 654	13 869
Denizli						9 510	11 321	24 356	17 311

Edirne :

Edirne							6 546	12 484	8 448
Trakya								981	7 486
Vatandaş		667	3 296	5 210	4 800	5 632	6 100	5 440	6 030
Meriç				482	1 192	7 128	7 902	8 625	8 276
Edirne Postası								1 150	4 900
Yeni Edirne	250	1 500	2 500	3 500	4 000	4 500	5 000	5 500	6 000

**Doğuya Sesleniş
(İpsala)**

Yeni Trakya						4 208	5 476	6 505	6 193
Uzun Köprü'nün Sesi									786
Demokrat Keşan				78	483	247	158	175	50
Halkın Sesi								25	

Erzincan :

(Toplam olarak)
1956 - 1957 - 1958

Kazankaya	60 000	
Öz Erzincan	60 000	
Demokrat Erzincan	60 000	
Fırat	2 500	(19.5.1958 de neşredilmeye başlanmıştır.)

Erzurum :

Demokrat Erzurum		45 804	54 599
İnkılâp		14 775	6 452
Doğu		20 298	12 967
Yeni Erzurum		23 433	10 312
Demokrat Doğu		19 290	13 568
Hâkimiyet		20 979	4 454

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
Hürsöz								18 690	12 782
Milletin Sesi								15 546	12 471
Hakikat								6 012	14 116
Şark Postası								366	12 517
Doğu Ekspres								546	13 146
Eskişehir :									
Demokrat Eskişehir		10 209	24 756	21 140	17 771	14 399	16 449	16 449	16 395
Politika		4 785							
Sakarya		4 026	14 177	11 088	8 773	10 104	10 998	10 998	11 706
D. Porsuk		3 903	17 250	9 867	7 479	5 967	4 926	4 926	4 233
D. Hamle		2 846	15 645	8 397					
Mücadele		1 932	11 757	7 505	6 189	5 168			
İstikbal		1 485	5 972	8 246	7 814	11 282	10 534	10 534	6 906
Yeni Eskişehir			5 744	11 657	9 143	10 458	11 457	11 457	12 294
Yeni Hâkimiyet				3 312	6 384	10 017	10 503	10 503	9 675
Yeni Haber						1 526	5 907	5 907	6 273
Tezgâh							282	282	7 584
Meşale									5 085
Giresun :									
Işık							2 430	5 700	5 181
Gündüz							1 764	5 718	5 088
Hamle							2 244	4 764	5 550
Yeni İleri							3 663	10 737	6 639
Karadeniz							3 063	4 779	5 364
Gümüşane :									
	1950 den 1958								
	yılına kadar								
Demokrat Gümüşane	45 810 08								
Bayburt Postası	351 00								
İsparta :									
Demokrat	1 018	1 550	6 386	6 968 50	8 521	26 274	33 161	41 046	40546
İsparta					1 044	1 828			

Ş. Karaağaç Postası											10							25		
Hür Senirkent											229	1 916	50	1 931	50	1 500		2 392	50	
Eğridir Göl Sesi											2 100	25	3 142		2 768	75	1 455		8 365	
Eğridir Demokrat											385		854	50	3 389	50	3 177	50	9 523	50
Kars :																				
Kars											35 600	23 000	14 750	16 300	12 250	12 415	12 360		10 885	
Ekinci											22 850	13 200	12 150	11 570	12 170	12 690			8 285	
Birlik											12 755	13 000	11 500	13 355	17 900				13 135	
Demokrat Kars														15 237	18 470				12 320	
Hür Yurt														14 590	20 110				12 345	
Bugün																			6 750	
Dil gazetesi												800								
Şarkın Dili													2 500							
Demokrat Pamukova														1 500						
Yeşil İğdir															3 455	5 173	50		13 456	
Yeni Sarıkamış											17 000	15 200	5 200	5 152	7 020				7 121	
Hür Sarıkamış													5 300	5 056	7 053				7 028	
Çamlıbelde													5 220	5 181	7 207				7 094	
Kastamonu :																				
Doğrusöz	13 590	22	14 161	30	15 920	90	14 621	40	16 577	09	15 188	91	17 872	19	20 725	50			17 410	
Yenises	13 352	18	14 250	32	15 570	25	13 424	25	15 781	29	14 843	82	17 368	09	17 059	05			10 975	40
Mücadele	3 120		3 318	24			3 418		540											
Yeni Kastamonu																5 523			15 338	50
Kırklareli :																				
Yeşilyurt	2 600		3 801		5 710		4 752		6 692		13 880		16 975		9 959				11 276	
Kırklareli							2 111		3 395		3 977		13 653		9 232				13 626	
Özdilek	2 507		2 278		937		1 122		1 626		12 831		13 425		18 019				12 644	
Trakya Sesi					2 898		2 913		4 886		9 120		8 805		11 161				10 117	
Lüleburgaz Postası													558		24 475		23 042		12 963	
Demokrat Babaeski							1 280		3 500		8 000		11 473		11 760				8 692	
Babaeski Postası									4 500		5 000				3 700				6 500	
Kocaeli :																				
Demokrat Kocaeli															5 645	11 144			5 093	
Hedef															5 256	8 900			10 894	
Yavuz İzmit															5 355	10 024			4 390	
Bizim Şehir															4 939	6 576			17 968	

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
İstiklâl							5 954	8 345	10 683
Hürsöz							7 007	9 854	7 279
Azim							5 471	7 405	9 197
Türkyolu							5 188	8 535	9 600
Kütahya :									
Kütahya	4 726	6 453 50	7 445	8 166 30	9 770 20	13 001 90	15 982 10	14 282 90	10 379 20
Kütahya Ekspres								10 007 20	8 749 50
Müstakil Tavşanlı (*)		270	1 939	2 301	2 347	3 386	2 484	3 226	2 022
Tavşanlı Postası (*)	1 600	1 350	1 370	1 300	1 220	1 200	1 200	1 050	1 100
Manisa :									
Hürriyet Misakı		1 687 95	6 059 21	10 871 05	21 645	21 849	18 948	8 682	25 443
Işık		1 687 95	4 761 87	10 372 90	11 532	11 519	9 642	6 228	
Başarı		1 687 95	4 761 87	10 372 90	11 451	11 571	10 197	3 666	14 274
Açıksöz				1 154 85	6 102	6 195	5 516	2 667	
Maras :									
Hizmet		1 800	4 500	4 100	5 155	910	5 921 50	7 240 50	11 866
Engizek							1 016 50	6 833 50	9 266
Kahraman Yurt	2 150	2 555	3 996 50	4 778 88	4 043 56	2 540	5 410	6 325	10 264
Halk Postası							6 578	4 742 50	6 931
Maras'ın Sesi							985 50	5 536	5 423
Gençlik								1 509	9 320
Şanlı Maras									1 882
Mardin :									
Ulus Sesi	5 506 65	5 844 88	8 532 20	13 962 20	5 584 79	8 412 80	8 970 50	10 687 39	6 753 85
Demokrat Mardin							7 460 80	8 069	5 003
Mardin Sesi							317	2 485 75	9 657
Yeni Mardin									10 416 62,5

T : 51 23.3.1959 C : 2

Muş :

Muş Altınova

3 793 13 148 21 835

Şark Telgraf

3 432 55 12 704 85 16 120

Yeni Zafer

8 641

Nevşehir :

Demokrat Nevşehir

262 50 3 327 2 664 6 911 5 649

Nevşehir'de başka gazete neşredilmemektedir.

Niğde :

Niğde

6 388 10 600

Niğde'nin Sesi

6 577 11 617

Rize :

Rize'nin Sesi

496 3 867 6 447 7 602 7 208 12 040 7 582

Zümrüt Rize

1 300 4 000 3 500 5 000 2 500 2 387 644 7 422

Samsun :

Demokrasinin Mü-

dafii

8 739 50 7 355 8 201 7 106 8 521 7 010

Demokrat Canık

8 550 7 066 20 8 220 7 191 8 588 50 7 022

Samsun Gazetesi

8 563 50 7 378 8 228 7 110 8 533 7 073

Samsun Postası

8 749 63 6 937 65 8 229 7 119 8 535 25 7 000

Şamar

8 481 7 028 8 233 7 163 8 549 50 7 000

Yeni Ses

8 638 85 7 211 58 8 221 7 132 8 556 50 7 072

Yeni Selâmet

8 641 7 159 15 8 230 7 197 8 511 30 7 152

Sakarya :

Anadolu

5 133 3 570 3 511

Ekspres Sakarya

334 1 112

Demokrat Sakarya

5 558 3 880 4 042

Halkın Sesi

2 309 2 966

Zaman

582 4 620 3 227

Demokrat Adapazarı

2 236

Hakikat

6 311 3 776 2 601

Akşam Haberleri

5 308 2 088 3 144

Türkiye

1 639 3 978 3 723

Sakarya

6 134 4 572 2 056

Yeni Ada

5 135 4 431 2 122

Demokrat

2 058

Cemiyet

4 021

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
Siird :									
Demokrat Siird							7 205	9 113	14 766
Siird Postası							4 949	5 020	
Siird							4 868	5 121	9 339
Siird Ekspres									8 425
Siird Sesi							3 330	3 742	7 672
Sivas :									
Hakikat	20 000	20 000	20 000	30 000	30 000	10 000			
Ülke	15 000	15 000	15 000	21 000	21 000	21 000	30 000	25 000	21 000
Anadolu				3 000	21 000	21 000	30 000	25 000	21 000
Doğuş					800	21 000	30 000	25 000	21 000
Haber								18 000	21 000
Yurt								1 500	21 000
Tekirdağ :									
Yeni İnan							1 290	9 418	8 430
Demokrat Tekirdağ							2 025	13 983	2 358
Köyün Sesi								2 679	5 552
Tokad :									
Genç Demokrat						2 425	7 337	12 552	11 883
Tokad Sesi					50	11 899	8 550	12 636	14 043
Tokad							3 142	5 295	4 343
Halk Sesi				1 086	2 379	1 685			
Yeni Erbaa									258
Demokrat Turhal				223	50	3 495	50	1 223	50
Turhal			446	652	884	1 245	1 812	2 047	2 414
Zile Şafak								2 769	4 915
Zile					646	195	45		
Demokrat Zile						510	50	740	55
Trabzon :									
Çaykara				2 630	15 244	21 130	12 433	10 547	8 010
Doğu						21 422	12 198	10 775	14 829
Halk		554	85	3 497	55	9 749	10	12 084	21 056
Hâkimiyet								9 204	10 250
Hizmet									9 407

Trabzon	1 097	40	6 213	70	16 766	35	16 277	21 447	12 571	10 658	13 442			
Yeniyol	947	75	8 068	70	20 634	90	17 164	21 903	11 791	11 039	10 376			
Uşak :														
Demokrat Uşak							5 100	6 250	4 120	6 400	7 104			
Gürel										3 275	2 519			
Van :														
Van Sesi									37 322	78 25 214	70 28 302 30			
Van Postası									16 554	75 17 870	12 1 447 85			
2 Nisan										1 248	75 24 750			
Yozgad :														
Vilâyet Gazetesi	3 647	35	4 260	45	5 217	75	5 883	85	4 282	45 11 580	65 13 272	69 14 815	65 10 278	95
Bozok									5 528	15 748	7 800	4 320	6 270	
Hakikat												15 673	10 596	
Zonguldak :														
Demokrat Zonguldak									12 575	21 115	26 398	26 797		
Demokrat Türkiye									5 543	12 429	14 249	17 111		
Türkün Sesi									9 895	16 184	13 916	16 355		
Sabah									8 942	14 635	13 929	20 355		
Küçük									8 705	13 767	12 575	16 355		
Hatay :														
Hatay										5 197	20 5 616	80 8 595	35	
Atayolu									7 466	70 4 879	65 5 562	35 11 019	55	
Sabah			3 257	25	7 576	02	7 877	25	7 455	35 5 759	60 7 428	97 10 125	92	
Son Haber											3 912	3 664	30	
Ayyıldız					5 122	50	6 968	75	10 943	11 145	12 982	20 947		
Yenidevir					4 335		3 840		7 667	9 617	9 932	6 132		
İskenderun					4 601	25	4 077	50	7 377	9 700	10 587	7 125		
İleri Türkiye					2 418	75	4 771	25	6 912	7 022	8 712	7 087		
Hakikat					4 275		3 180		6 965	7 097	9 272	6 308		
Hatay Postası					4 578	75	3 385		7 017	7 030	9 187	4 337		
Körfez					4 503	75	3 985		7 277	10 962	9 190	7 687		
Akşam Postası					1 201	25	2 570		5 768	5 867	7 295	2 890		
Son Ekspres												3 828		

1 : 01 28.3.1969 0 : 2

1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958

Ticaret

Dörtüyl

Zaman

Yenikırıkhan

Kırşehir :

Kırşehir Vilâyet

Gazetesi

Kırşehir Sesi

Kırşehir Demokrat

Mucur Gazetesi

9 - 661 25

2 217 50 3 829 3 911 50 - 4 026

7 854

7 200

6 455

4 800

1 442 27

1 400 78

3 119 67 4 622 90 6 87 92

2 478 06

200 50

937 25

376 79

1 612 50

2 359 85

46

1 612 50

2 359 85

7 412

t : 51

23.3.1959

C : 2

Gazete ismi	1951		1952		1953		1954	
	Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân	
Cumhuriyet	98 831	70	130 965	32	237 713	01	252 261	50
Milliyet	173 236	99	236 613	76	206 545	31	196 776	06
Son Posta	166 339	85	207 128	95	208 455	50	204 605	45
Hürriyet	96 982	81	99 248	37	155 080	77	133 242	50
Y. İstanbul	92 333	25	84 176	39	215 198	18	204 156	25
Yeni Sabah	92 126	47	63 799	42	299 051	81	90 826	50
Vatan	93 015	97	88 014	97	227 958	13	203 511	25
Dünya			44 421	35	127 073	11	203 397	65
İstanbul Ekspres	43 459	50	139 044	10	127 456	88	138 860	50
Son Saat (Gündüz)	166 296	27	182 030		109 299	18	135 008	06
Akşam	96 219	32	112 301	30	130 179	36	106 804	50
Son Telgraf	72 303	43	109 925	64	84 463	89	105 684	70
Her Gün	87 919	89	54 691	56	79 100	67	104 457	40
Tercüman								
Vakit	94 415	13	69 348	09	73 573	45	85 107	
Gece Postası	68 900	98	51 858	38	63 832	04	80 462	20
Havadis								
Tan (Yeni Gazete)	279	44						
Son Dakika - Haber	80 479	93	54 040	07	66 732	73	63 266	01
Şehir								
Zaman - 24 Saat	46 258	55	54 335	79	258	50		
Yeni Memleket							29 920	50
Ekonomi	37 231	64	17 799	14	20 669	24	13 601	
Le jour d'orient	6 488		13 930	75	11 591		26 469	
Münakasa	35 690	81	20 206	31	14 727	69	13 424	
Birlik	24 083	64	18 624	14	16 601	12	13 505	
İstanbul Postası	25 332	32	16 621	87	15 074	62	13 441	
Jamanak	11 134		17 751	50	12 465	25	12 316	
Spor								
T. Ticaret Postası	25 419	34	18 248	59	14 577	79	188	
Fr. İstanbul	2 543		12 391	75	11 978	43	10 401	50
Apoyematini					5 084		11 600	50
Embroz					2 981		10 866	50
Marmara								
Ticaret Yolu								
İş Dünyası								
Türk Sesi							166 972	50
Hizmet			92 172	80				
Büyük Doğu			47 408	50				
Tahidromos								
Akın	41 759	10	166 306	97	6 859			
Hakikat	15 824	50						

GAZETELERİ

1955			1956			1957			1958			Umumi yekûn			
Resmî ilân			Resmî ilân			Resmî ilân			Resmî reklâm						
330	354	20	283	002	68	346	741	25	11	245	316	797	2 007 911	66	
253	942	60	218	158		254	880	25	5	799	277	044	1 822 995	97	
252	096	50	214	806		205	375	50	183	525	50	75 452	1 717 785	25	
265	730		280	991		242	451		188		322 569	50	1 596 483	95	
251	140	50	140	757	50	203	573	75	159	182	57	649	25	1 410 167	07
159	192	40	157	841	05	309	732		7	482	288	094	50	1 398 146	15
252	853		213	588		172	050		33	869	79	310	50	1 364 170	82
252	172		208	231	50	165	916		132	834	54	070		1 188 079	61
161	251		159	338		154	595		108	429	50	65 443	75	1 097 878	23
163	922	50	157	420	50	152	888		16	796		42		1 083 702	51
142	366	80	156	531		157	045	50	108	200		68 822		1 078 469	78
127	538	50	147	746		152	545	50	138	509	50	8 208		946 925	16
152	349	50	156	586	50	153	095	50	108	438	50	3 850		900 489	52
129	414	50	214	052	50	206	966	75	108	682		90 425	25	749 541	
91	628	50	101	932	50	102	814	50	94	928		75		713 822	17
97	105	50	101	809		100	919		95	205		22 675	50	682 767	60
			36	221		237	463		89	746		202 075		565 505	
119	192		147	506	50	131	253	50	104	348	50	2 147	50	504 727	44
58	306		57	055	50	52	927		52	022		36		484 865	24
			31	603		158	862	50	109	228	50	16 886		316 580	
15	123	50	51	511	50	52	614	50	44	198	50			264 300	84
51	718		61	854		48	334	50	47	805		75		239 707	
14	894		16	907		39	154		35	396		552		196 204	02
35	142		18	969		21	483		18	621				152 693	75
15	146	05	17	029		18	258		15	835		51		150 367	86
15	096	50	16	569		21	588		19	561		54		145 682	40
15	394		16	652		19	638		18	523		108		140 784	81
9	815		14	857	50	27	811		20	028		232		126 410	25
						40	975	50	63	274	50	17 726		121 976	
5	076		16	597	10	17	817		15	571				113 494	82
11	589		14	805		29	518	50	10	338				103 565	18
11	583	50	13	531	50	14	805		9	216		524		66 344	50
9	999		14	817		13	780	50	11	540	50	32		64 016	50
8	810	50	13	881		15	208	50	11	548	50			49 448	50
			16	296		20	422	50	16	794				53 512	50
						10	401		17	621	50			28 022	50
252	707		56	276	50									475 956	
														92 172	80
														47 408	50
8	871	50	14	944	50	13	291		1	221				38 328	
														214 925	07
														15 824	50

Gazete ismi	1951		1952		1953		1954	
	Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân	
Republique	7 484	22	7 334	72				
Vima			10 970		2 325	50		
Çiftçi			3 398		8 764	50		
Zaman I	6 030	14						
The Türkisch Times			4 851					
İstiklâl	351	26						
Tasvir	153	15						
Tecim	8	12						
İst. Muhtelif	80 439	64	51 225	70	29 177	74		
H. »	17 170	50	42 589	86				
	1 906 542	86	2 343 775	06	2 514 753	40	2 631 133	03

1955	1956	1957	1958	Umumi yekûn
Resmî ilân	Resmî ilân	Resmî ilân	Resmî ilân Resmî reklâm	
				14 818 94
				13 295 50
				12 162 50
2 099				8 129 14
				4 851
				351 26
				153 15
				8 12
				160 783 08
				59 760 36
3 743 620 55	3 562 675 33	4 087 196	2 045 750 50	1 971 026 75
				24 906 473 48

Gazete ismi	1951			1952			1953			ANKARA 1954						
	Resmî ilân			Resmî ilân			Resmî ilân			Resmî ilân						
Zafer - Zafer Akşam Postası	506	972	22	711	207	20	797	542	89	607	299	60				
Hürses	164	294	63	226	865	31	189	167	72	238	469					
Ank. Telgraf				26	344		99	003	55	156	799	45				
Medeniyet										95	563	25				
Hâkimiyet										69	359	30				
Son Havadis							137	961	52	91	964	75				
Ulus	216	353	17				130	422	68	108	940	01				
Hergün Ekspres										34	697	35				
İnkılâp																
Demokrat Türkiye																
Yeni Gün																
Yeni Hareket																
Ticaret																
İleri Köylü																
D. Ankara	13	168	50	106	757	08	40	387	27		748					
Son Haber	101	128		33	188											
Halkçı																
Haber Ekspres	60	697	64	39	852	21										
Kudret	78	227	94	1	306	97										
News Diccist																
A. Bayram				4	864		11	329								
İstiklâl				1	575		5	903	25							
The An. Times																
Ş. Bayram				2	186											
Esnaf Dergisi	471			400			600									
Bayram				1	406											
Akbaba				1	152	50										
Küçük Asya				660			300									
Türkisch Herald				468												
Politika				275												
Horoz				275												
Pazar Postası	240															
Harika	170			37	50											
Haftanın Sesi				190												
Mimarlar Dergisi	150															
Türkisch Devt Post				100												
Nilüfer Dergisi	75															
Profesyonel Spor				75												
Vur Patlasın				50												
Dikkat	45	56														
Başkent Postası	44	81														
Gençler Birliği	43	50														
Kaynak şiir dergisi	34															
	1	142	565	97	1	289	657	45	1	391	135	21	1	294	900	70

GAZETELERİ

1955		1956		1957		1958		Umumi yekûn		
Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî reklâm		
700 196	50	764 697	60	819 599	05	469 999	95	239 300	5 616 815	01
191 841	40	11 288							1 021 926	06
163 830	70	127 528	90	137 082	50	113 160		6 127 50	829 876	60
144 868	70	148 779	30	181 457	55	159 743	55	3 925 50	734 337	85
144 808	68	148 732	60	180 279	40	153 760	70	8 113 50	705 054	18
97 875	80	111 128	50	135 432	50	116 055	50		690 418	57
						73 845		10 200 50	539 761	36
71 594	35	108 923	50	137 418	60	114 780	50	2 295	469 709	30
				88 463	75	153 775	20	6 367 50	248 631	45
		32 181		68 822	65	34 116		2 331	137 450	65
				2 032		36 194	45	7 901	46 127	45
						41 074		2 536 50	43 610	50
						32 209	20	1 056	33 265	20
						18 298		1 014 50	19 312	50
									161 510	85
									134 316	
103 927	20								103 927	20
									100 549	85
									79 534	91
23 907		23 164	50						47 071	50
									16 193	
									7 478	25
				8 587					3 537	
									2 186	
									1 471	
									1 406	
									1 152	50
									960	
									468	
									275	
									275	
									240	
									207	50
									190	
									150	
									100	
									75	
									75	
									50	
									45	56
									44	81
									43	50
									34	
1 642 850	33	1 476 423	90	1 754 125		1 533 193	55	292 374 50	11 817 250	86

Gazete ismi	1951		1952		1953		1954	
	Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân	
Yeni Asır	131 801	76	165 623	50	166 108	30	187 567	36
Demokrat İzmir	128 112	12	159 412	29	122 111	40	130 506	55
Ege Ekspres			37 822	10	79 520	70	97 446	60
Ticaret	62 207	12	76 084	56	61 777	68	44 915	76
Halkın Sesi	27 810	21	36 394	03	29 240	83	26 662	60
Sabah Postası					29 696	80	34 586	80
Gece Postası							824	
Demokrat Menderes			1 434		536			
Her Gün								
Anadolu	41 655	19	40 759	29	45 514	30	12 583	20
İzmir Zafer								
T. Ticaret	5 096	85						
Demokrat Ege							2 717	90
Y. Ekonomi	431		40		22			
İleri	351	82	40					
Vergi ve Resim Dergisi			225		45			
Yeşil Tire	200							
Denizli			152					
Muğla			152					
Manisa Postası			152					
Ateş			60					
Şirin Kuşadası					21			
9 Eylül	75							
Kadın Sesi								
Radyo Gazetesi								
Yüksek Ticaret mezunları yıllığı								
	397 666	82	518 350	77	534 593	51	537 810	77
Taşra gazeteleri	32 392	88	46 167	18	78 669	18	75 915	85
İstanbul gazeteleri	1 906 542	86	2 343 775	06	2 514 753	40	2 631 133	03
Ankara gazeteleri	1 142 565	97	1 289 657	45	1 391 135	21	1 294 900	70
İzmir gazeteleri	397 666	82	518 350	77	534 593	51	537 810	77
Taşra gazeteleri	32 392	88	46 167	18	78 669	18	75 915	85
	3 479 168	53	4 197 950	46	4 519 151	30	4 539 760	35

İ C

GAZETELERİ

1955		1956		1957		1958		Umumi yekûn			
Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî ilân		Resmî reklâm			
236 721	75	229 609	15	236 897		247 985	25	87 082	50	1 689 396	57
154 668	20	69 461	85	45 572	05	14 864	08	14 040	38	838 743	92
152 861	90	139 342	10	143 320	05	99 261	58	30 306		778 881	03
67 336	10	56 691	70	56 772	65	37 291		21 645		484 721	57
36 056	80	45 905	30	57 466	10	55 955	50			315 491	37
43 599	65	51 712	05	56 862	70	45 242	50	17 277	50	278 977	50
23 250		34 946	70	38 056	60	37 173	90			134 251	20
		32 729	20	38 143	40	21 168				94 010	60
						66 308	92	30 027		96 335	92
				7 466	50					140 511	98
										7 466	50
										5 096	85
								660		3 377	90
										493	
										391	82
										270	
										200	
										152	
										152	
										152	
										60	
										21	
										75	
								64		64	
								50		50	
								200		200	
714 494	40	660 398	05	679 557	05	625 190	73	201 352	38	4 869 474	48
87 316	30	95 716	30	119 270		130 400	75			665 848	14
M A L											
3 743 620	55	3 562 675	33	4 087 196		2 045 750	50	1 971 026	75	24 806 473	48
1 642 850	33	1 476 423	90	1 754 125		1 533 193	55	292 374	50	11 817 250	86
714 494	40	660 398	05	679 557	05	625 190	73	201 352	38	4 869 474	48
87 316		95 716	30	119 270		130 400	75			665 848	14
6 188 281	28	5 795 213	58	6 640 148	05	4 334 535	53	2 464 753	63	42 159 046	96

2. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin'e bağlı bazı köylerdeki okul binalarının tamirinin düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahriri cevabı (7/351)

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekilinden yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili
Mehmet Ali Ceritoğlu

Keskin ilçesine bağlı Karaağaç, Müsellim, Köprü, Konur, Ceritkale, İnziloğlu, Halıtlı, Ceritmüminli, Hacıömer, Solaklısı, Kavurgalı, Kaçak, Barak obası, Armutlu, Arap, Kazıklı ve Kevenli köylerindeki okul binalarının çatı kısımlarının tamamen çökmesi ve sıvalarının dökülmesiyle harap bir hale gelmiş bulunmaktadır.

Acele tamiri düşünülmekte midir?

T. C.

Maarif Vekâleti

19.III.1959

Talim ve Terbiye Dairesi

Sayı : 311-6/721

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğünden çıkan 7 Ocak 1959 tarih ve 7-351.2315/9576 sayılı yazıları cevabıdır :

Keskin ilçesine bağlı Karaağaç, Müsellim, Köprü, Konur, Ceritkale, İnziloğlu, Halıtlı, Ceritmüminli, Hacıömersolaklısı, Kavurgalı, Koçak, Barakobası, Armutlu, Arap, Kazıklı ve Kevenli köylerindeki okul binalarının çökmesi ve sıvalarının dökülmesiyle harap bir hale gelmiş buldukları hakkında Ankara Mebusu M. Ali Ceritoğlu tarafından Vekâletimize tevcih edilen tahriri sual tahririne verilen cevap leffen takdim kılınmıştır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Maarif Vekili
C. Yardımcı

Keskin ilçesine bağlı Karaağaç, Köprü, Konur, Ceritkale, İnzioğlu, Halıtlı, Ceritmüminli, Hacıömersolaklısı, Kavurgalı, Koçak, Barakobası, Armutlu, Arap, Kaazıklı ve Kevenli köylerindeki okul binalarının çatı kısımları çökmüş değildir. Sadece bu ilçeye bağlı Müsellim

köyü okulunun çatısı çökmüş olup tamiri cihetine gidilecektir. Diğer okullarımızla ilgili ufak tamir işleri bir program dâhilinde ayrıca ifa olunacaktır.

3. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale, Kalecik, Bâlâ ve Keskin kazalarına bağlı köylerdeki okulların tamiri hususunda ne düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahriri cevabı (7/384)

6. I. 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili
Mehmet Ali Ceritoğlu

Kırıkkale, Kalecik, Bâlâ ve Keskin ilçesine bağlı köylerdeki okullar talebe oturamayacak derecede tamire muhtaç bir hale gelmiş bulunmaktadır.

Okulların bakımsızlığı, birçoğunda sıraların mevcudolmaması sebebiyle talebeler toprak üzerinde oturmakta ve hastalanmaktadır. Bu hususta Vilâyet Maarif Müdürlüğüne yapılan müracaatler sonuç vermemiştir. Maarif Müdürlüğünün yukarıda bahsi geçen kasabalardaki maarif işleri ile ilgilenmemesinin sebebi nedir?

T. C.

Maarif Vekâleti

19 . III . 1959

Talim ve Terbiye Dairesi

Sayı :311 - 6/720

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğünden çıkan 9 Ocak 1959 tarih ve 7 - 384/2411 - 9940 sayılı yazıları cevabıdır :

Kırıkkale, Kalecik, Bâlâ ve Keskin ilçelerine bağlı köylerdeki okulların, talebe oturamayacak derecede tamire muhtaç bir hale gelmiş buldukları ve okulların bakımsızlığı, bir çoğunda sıraların mevcudolmaması sebebiyle talebelerin toprak üzerinde oturduğu ve hastalandıkları, maarif müdürlüğünün bahsi geçen kasabalardaki maarif işleri ile ilgilenmemesi sebebi hakkında Ankara Mebusu M. Ali Ceritoğlu ta-

rafından Vekâletimize tevcih edilen tahrirî sual takririne verilen cevap leffen takdim edilmiştir.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

Maarif Vekili
Celâl Yardımcı

Ankara Mebusu M. Ali Ceritoğlu'nun Ankara ilcelerine bağlı köy okulları hakkında tahrirî sual takririne cevaptır

Köylü mükellefiyeti ile okul yaptırıldığı yıllarda, yaş kavakla veya söğütle dermeçatma ve teknik murakabeden mahrum bir şekilde inşa edilen köy okulları maalesef peyderpey çökmekte ve haraboldmaktadır. Bu itibarla, 5210 sayılı Kanuna göre; yapılmış olan okulların daimî bakım ve tamiri köye aidolmasına rağmen gerek vilâyet bütçesine konan tahsisatla gerekse Vekâletçe yapılan yardımlarla, bu nevi köy okullarının yerine yenileri yapılmakta veya tamire müsaidolanlar geniş ölçüde tamir ve ıslah olunmaktadır. Bununla beraber eski devirlerde ihtiyar olunan kifayetsiz tedbirlerin, bugün bütçe bakımından karşılanması son derece ağır külfetlere münceer olduğunu ifade etmek zarureti vardır.

442, 5129, 5210 sayılı kanunlarla sıra ve sair malzeme ihtiyaçlarının temini köye bırakılmış olan bu okullarımızın, daha iyi şartlar içinde hizmet görmelerini kolaylaştırmak bakımından, vilâyetçe bütçesine mevzu 50 000 lira tahsisat ile 400 sıra yaptırılmış olup köy okullarına, ihtiyaçları nispetinde, tevzi edilecektir. Sırasızlık sebebiyle yerde oturmaya mecbur kalmış öğrenci mevcudolmadığı gibi bu sebeple has-talanan da yoktur.

Vazifeli memurlarımızın salâhiyetlerinin müsaadesi nispetinde vazifelerini ifa etmekte buldukları muhakkaktır.

4. — Trabzon Mebusu Fikri Karanis'in, Trabzon'un 500 ncü fetih yıl dönümünün tesidi hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/144)

3 . V . 1958

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâleti-

nizi saygılarımla rica ederim.

Trabzon Mebusu
Fikri Karanis

Trabzon'un 1461 yılında büyük Türk Hükümdarı Fâtih Sultan Mehmet tarafından fethedildiği, İstanbul'un fethinden 8 sene sonra vukubulan bu hâdisenin şanlı tarihimizde pek mühim bir yer işgal eylediği malûmdur. Üç sene sonra idrak edilecek olan 500 ncü fetih yıldönümünü tarihimizin azametiyle mütenasip şekilde tesideylemek üzere Vekâletçe ne düşünülmektedir?

T. C.

Maarif Vekâleti

19 . III . 1959

Talim ve Terbiye Dairesi

Sayı : 311-6/719

T. B. M. M. Yüksek Riyasetine

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğünden çıkan 6 Mayıs 1958 tarih ve 7-144/121, 36-4593 sayılı yazıları karşılığıdır:

Trabzon'un fethi hakkında Trabzon Mebusu Fikri Karanis'in Vekâletimize tevcih ettiği tahrirî sual takririne verilen cevap leffen takdim kılınmıştır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Maarif Vekili
C. Yardımcı

Trabzon'un fethi hakkında Trabzon Mebusu Fikri Karanis'in sual takririne cevaptır:

Millî tarihimizin şanlı hâdiselerinden biri olan Trabzon'un fethi, mahiyeti ile mütenasip bir tarzda tesit olunmak tabiidir.

Mahallî hükümet makamlarının tanzim edeceği program çerçevesinde yapılacak olan bu merasime Vekâletimiz elinde mevcut maddî ve mânevi bütün imkânları ile müzaheret edileceğini ve bu hususta bir komitenin hazırlandığını arz eder, saygılarımla sunarım.

5. — Çankırı Mebusu Dursun Akçaoğlu'nun, 6273 sayılı Kanuna müsteniden kaç öğretmenin intibakının yapıldığına, Devlet Şûrasına ve Arzuhal Encümenine müracaat eden öğretmenlerin adedine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/291)

1 Kasım 1958

T. B. M. M. Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Çankırı Milletvekili
Dr. Dursun Akçaoğlu

1954 yılında çıkarılan 6273 sayılı Kanunla, bugüne kadar tam olarak kaç öğretmenin intibakı yapılmıştır? İntibakı yapılmadığı için Devlet Şûrasına müracaata mecbur kalarak, Şûradan hak kazanmış fakat karara rağmen intibakı yapılmamış öğretmen adedi nedir? Devlet Şûrasının kararına rağmen vekâletçe yerine getirilmediği için, Türkiye Büyük Millet Meclisi Arzuhal Encümenine müracaat ederek oradan da karar istihâl edildiği halde; Büyük Millet Meclisinin kararı dahi tatbik edilmiyerek mağdur bırakılan kaç öğretmen vardır?

T. C.

Maliye Vekâleti

19 Mart 1919

Talim ve Terbiye Dairesi

Sayı : 311-6/722

T. B. M. Meclisi Reisliğine

14 Kasım 1958 tarih ve Umumi Kâtiplik, Kanunlar Müdürlüğü 7-291/1958-8313 sayılı yazıları karşılığıdır :

6273 sayılı Kanuna müsteniden intibakı yapılan veya yapılamadığı için Devlet Şûrasına ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Arzuhal Encümenine müracaat eden öğretmenlerin sayısına dair Çankırı Mebusu Dr. Dursun Akçaoğlu tarafından Yüksek Riyasetlerine tevdi ve Vekâletimize tevcih olunan tahriri sual tahririne ait cevabi yazı iki nüsha halinde sunulmuştur.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

Maarif Vekili

C. Yardımcı

6273 sayılı Kanuna müsteniden intibakları yapılan veya yapılamayıp Devlet Şûrasına ve T. B. M. M. Arzuhal Encümenine başvuran öğretmen sayısı ile ilgili olarak Çankırı Mebusu Dr. Dursun Akçaoğlu tarafından verilen tahriri sual tahririne ait cevabi nottur :

1. 1954 yılında çıkarılan 6273 sayılı Kanunla bugüne kadar muhtelif öğretim kademelerinde intibakları yapılan öğretmenlerin sayısı (10 685) dir.

2. 6273 sayılı Kanunun şümulüne giren bütün öğretmenlerin intibakı yapılmıştır.

Ancak; 6273 sayılı Kanunun tatbiki için Büyük Millet Meclisince kabul olunan 6331 sayılı Kanunla verilen kadrolar kullanılmak suretiyle intibakları 1 . III . 1954 tarihinden itibaren yapılan öğretmenlerden bazıları bu intibak muamelelerine karşı «Kanunun neşri tarihinde buldukları derecedeki müktesep kıdemlerinin yükseltildikleri derecede sayılması lâzımgeldiği» yolunda Devlet Şûrasına nezdinde vekâletimiz aleyhine dâva açmış ve bu dâvalar, Devlet Şûrasına Beşinci Dairesince «Müktesep hakların ihlâl edilemeyeceği» prensibine dayanılarak kabul ve Dâva Daireleri Umumi Heyetince kanunda sarıh metin bulunmadığı» mucip sebebiyle reddedilmesi üzerine keyfiyet tevhibi içtihadı sevk edilmiş ve Dâva Daireleri Umumi Heyetince Beşinci Daire noktai nazarı ekseriyetle kabul olunmuştur.

Devlet Şûrasının tevhibi içtihat kararı üzerine kanunun neşri tarihinde öğretmenlerin buldukları maaş derecelerinde mevcut müktesep kıdemleri hesaba katılarak yeniden intibakları yapılmış ve fakat bu yeni ayarlama 1954 tarihindeki münhal kadrolar kâfi gelmediğinden bir kısım öğretmenlerin düzeltme muameleleri kadro bulunduğu mütaakıp tarihlerde yapılabilmıştır.

Gerek Devlet Şûrasından karar alınmış olsun, gerekse karar alınmamış bulunsun bütün öğretmenler için yapılmış olan bu düzeltme muamelesinde 1954 yılından münhal kadro bulunmadığı için daha sonraki tarihlerde intibakları düzeltilen bazı öğretmenler Devlet Şûrasına tekrar dâva açarak lehlerine karar almışlar ve ayrıca bu kararların infazı için Arzuhal Encümenine vâkı bazı müracaatları de mezkûr encümen «Şûra kararlarının infazı icabettiği» şeklinde karara bağlamıştır.

Yukarıdanberi verilen izahattan anlaşılacağı veçhile intibakları yapıldığı halde düzeltme muamelelerinden tam suretle istifade edemiyenlerin sayısı (7 617) olup bunlardan (1 001) nin elinde vekâletimiz aleyhine alınmış Devlet Şûrasına ilâmı mevcuttur.

Devlet Şûrasına kararlarının infaz edilemediğinden dolayı Türkiye Büyük Millet Meclisi Arzuhal Encümenine müracaat ederek oradan da lehlerine karar istihâl edenlerin sayısı (243) tür.

3. Bu mevzuata ait bir sözlü soru münasebetiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinde de arz ettiğim veçhile yukarıda mârûz hususların telâfisini istihdaf eden bir kanun tasarısı hazırlanmış ve mütalâaları bildirilmek üzere vekâletlere sevk edilmiş bulunmaktadır.

6. — *Çankırı Mebusu Dursun Akçaoğlu'nun, 6273 sayılı Kanunla verilen hakları yerine getirilmeyen öğretmenlerin miktarına ve mağduriyetlerinin telâfisi için ne düşünüldüğüne dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/290)*

31 . X . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Çankırı Milletvekili
Dr. Dursun Akçaoğlu

1954 yılında çıkarılan 6273 sayılı Kanun gereğince, gerek Devlet Şûrasına dâva açarak karar almış, gerekse dâva açmayıp, içtihat kararı ile hak kazanan ve bugüne kadar hakları yerine getirilmeyerek mağdur bırakılan öğretmenlerin miktarı nedir?

Kanun 1954 yılında çıkmış olmasına rağmen, kanun hükmü gereğince derhal Türkiye Büyük Millet Meclisinden yeter sayıda kadro istenmesi âmir iken, bugüne kadar bilhassa orta öğretimde kadro çıkarılmamasının sebebi nedir? Bu durumda olup da hâlâ hakları verilemeyen öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi için vekâletçe ne düşünülmektedir?

T. C.

Maarif Vekâleti

19. III. 1959

Talim ve Terbiye Dairesi

Sayı: 311 - 6/723

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

14 Kasım 1958 tarih ve Umumi Kâtiplik, Kanunlar Müdürlüğü 7.290/8288 sayılı yazıları K.

6273 sayılı Kanunla verilen hakları yerine getirilmeyen öğretmenlerin miktarına ve mağduriyetlerinin telâfisi için ne düşünüldüğüne dair Çankırı Mebusu Dursun Akçaoğlu tarafından Yüksek Riyasetlerine tevdi ve vekâletimize tev-

cih olunan tahrirî sual tahririne ait cevabi yazı iki nüsha halinde sunulmuştur.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

Maarif Vekili
C. Yardımcı

6273 sayılı Kanunla verilen hakları yerine getirilmeyen öğretmenlerin miktarına ve mağduriyetlerinin telâfisi için ne düşünüldüğüne dair Çankırı Mebusu Dr. Dursun Akçaoğlu tarafından verilen tahrirî sual tahririne ait cevabi nottur :

1. 1. III. 1954 tarihinde meriyete giren 6273 sayılı Kanunun tatbiki için bu kanunun geçici birinci maddesine uyularak Büyük Millet Meclisinden 6331 sayılı Kanunla lüzumu kadar kadro alınmış ve (10 685) öğretmenin intibakları, bu kadrolar kullanılmak suretiyle 1. III. 1954 tarihinden itibaren yapılmıştır.

2. 6273 sayılı Kanun gereğince yapılan intibak muamelelerine karşı gerek Devlet Şûrasına dâva açarak lehlerine karar istihsal eden ve gerekse dâva açmayıp tevhibi içtihat kararı şümulüne giren öğretmenlerin miktar ve durumları ile bu hususta hazırlanan kanun tasarısı hakkında gerekli bilgi Büyük Millet Meclisi Umumi Kâtipliğinin 14. XI. 1958 tarihli ve Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 7-291/1958-8313 sayılı yazılarına bağlı tahrirî sual tahririne ait cevabi yazımızda etraflıca verilmiş bulunmaktadır.

7. — *Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin kazasına bağlı Çelebi nahiyesindeki ilkokula sıra temini hususunda ne düşünüldüğüne dair suale Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/368)*

24 . XII . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili
Mehmet Ali Ceritoğlu

Keskin ilçesine bağlı Çelebi nahiyesinde 5 dersaneli ilkokulun sıraları bulunmadığından 350 talebe toprak üzerinde oturmaktadır. Vilâyet Maarif Müdürlüğüne yapılan müracaatler netice vermemiştir. Bu okula acele sıra temini düşünülmekte midir?

T. C.

Maarif Vekâleti

9. III. 1959

Talim ve Terbiye Dairesi

Sayı: 311 - 6/619

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğünden çıkan 7 Şubat 1959 tarihli yazıları karşılığıdır :

Keskin ilçesine bağlı Çelebi nahiyesinde beş dershaneli ilkokulun sıraları bulunmadığından 350 talebenin toprak üzerinde oturduğu hakkında Ankara Mebusu M. Ali Ceritoğlu tarafından vekâletimize tevcih edilen tahriri sual takririne verilen cevap leffen takdim kılınmıştır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Maarif Vekili

C. Yardımcı

Keskin ilçesine bağlı Çelebi nahiyesi ilkokulunda 350 değil 114 öğrenci mevcuttur ve bunlardan hiçbirinin sırasızlık sebebiyle yerde oturduğu vârit değildir.

Köy okullarına sıra ve sair araç temini 442, 5129 ve 5210 sayılı kanunlar gereğince köye aid olmasına rağmen, öğrencilerin daha serbest oturabilmelerini sağlamak maksadiyle vilâyet genel meclisi 1958 yılı vilâyet bütçesine, bu maksat için 50 000 lira koymuş ve Devlet Orman İşletmesi Kereste Fabrikasından ucuz bir fiyatla fırınlanmış gürgen mubayaa edilmiştir.

Bu keresteden Ankara E. Sanat Enstitülerinde imâl edilen sıralardan imâl masrafları köy sandığına karşılanmak üzere 25 sıra bu okula tahsis edilmiştir.

8. — *Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale kazasına bağlı Yahşihan köyünde inşasına başlanılan okul binasının ikmali için yeniden yardım yapılmasının düşünüülüp düşünüülmediğine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahriri cevabı (7/380)*

6. I. 1959

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili

Mehmet Ali Ceritoğlu

Kırıkkale ilçesine bağlı ve 400 haneden ibaret bulunan Yahşihan köyünde köy halkının yar-

dımı ile inşasına başlanılan beş dershaneli okul binası yarıda kalmıştır. Vilâyet bütçesinden evvelce verilen 5 000 lira kâfi gelmediğinden, mezkûr binanın ikmali için yeniden yardım yapılması düşünülmekte midir?

T. C.

Maarif Vekâleti

9. III. 1959

Talim ve Terbiye Dairesi

Sayı : 311-6/618

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğünden çıkan 9 Ocak 1959 tarih ve 7-380-2407-9936 sayılı yazıları cevabıdır :

Kırıkkale - Yahşihan kasabasında halkın yardımını ile inşasına başlanılan beş dershaneli okul binasının yarıda kaldığı, vilâyet bütçesinden evvelce verilen 5 000 liranın kâfi gelmediği mezkûr binanın ikmali için, yeniden yardım yapılmasının düşünüülüp düşünüülmediği hakkında Ankara Mebusu M. Ali Ceritoğlu tarafından Vekâletimize tevcih edilen tahriri sual takririne verilen cevap leffen takdim kılınmıştır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Maarif Vekili

Celâl Yardımcı

Kırıkkale ilçesine bağlı Yahşihan kasabasında halkın yardımını ile inşasına başlanılan 5 dershaneli ilkokul binası için, 1958 malî yılında vilâyet bütçesinin derneklere yardım faslından 5 000 lira verilmiş olup 1959 malî yılında yine aynı maksat için vilâyet tarafından bütçeye 25 000 liralık tahsisat konulmuştur.

Vekâletimiz bütçesinin derneklere yardım faslından Yahşihan İlkokul Yaptırma Derneğine, 1959 malî yılında alınacak tahsisat nispetinde, ayrıca yardım yapılacaktır.

9. — *Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün, Elâzığ Şeker Fabrikası tarafından 1958 yılı kampanyasında mubayaa edilen pancar miktarına ve bedelinin tamamen ödenip ödenmediğine dair sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sebati Ataman'ın tahriri cevabı (7/422)*

16. II. 1959

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine
Aşağıdaki sorunun Sanayi Vekili tarafından

yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyrulmasını saygı ile rica ederim.

Elâzığ Milletvekili
Nâzım Öztürk

Elâzığ Şeker Fabrikası tarafından 1958 yılı kampanyasında aynı il ve ilçeler çevresinde pancar ekicilerinden ne miktar şeker pancarı mubayaa edilmiştir? Beher kilo bedeli nedir? Pancar bedeli tamamen alacaklılara ödenmiş midir? Ödenmemiş ise sebebi nedir? Çarçabuk ödenerek ekicilerin intizar ve mağduriyetten kurtarılması için Vekâletçe neler düşünülmektedir?

T. C.
Sanayi Vekâleti 5.III.1959
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 1/75

Özü : Bir yazılı soru cevabı Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Makamına
20. II. 1959 T. ve 7-422/2695-10995 S. Y. C.
Elâzığ Şeker Fabrikası tarafından 1958 yılı kampanyasında mubayaa edilen pancar miktarına ve bedelinin tamamen ödenip ödenmediğine dair Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk tarafından verilen yazılı soru takririnin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Sanayi Vekâleti Vekili
S. Ataman

Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün 16.II.1958 tarihli yazılı sorusu cevabı :

Soru : Elâzığ Şeker Fabrikası tarafından 1958 yılı kampanyasında aynı il ve ilçeler çevresinde pancar ekicilerinden ne miktar şeker pancarı mubayaa edilmiştir? Beher kilo bedeli nedir? Pancar bedeli tamamen alacaklılara ödenmiş midir? Ödenmemiş ise sebebi nedir? Çarçabuk ödenerek ekicilerin intizar ve mağduriyetten kurtarılması için vekâletçe neler düşünülmektedir?

Cevap : 1958 kampanyasında Elâzığ Şeker Fabrikası ekim sahasına dâhil pancar ekicilerinden mubayaa edilip bedeli ödenen pancar miktarı 29 347 769 tondur. Beher kilo pancar için pancarın bedeli olarak (Fabrikaya yakınlık veya

uzaklığına göre) 9 - 9,25 - 9,50 kuruş, şeker primi olarak da 3 kuruş ödenmiştir. Ayrıca bir kısım ekicilere ödenen 22 670 liralık taşıma tazminatıyla birlikte pancar bedeli, şeker primi ve tazminat olarak müstahsıla ceman 3 650 502,70 lira tediye edilmiştir. Halen bedeli ödenmemiş pancar teslimatı yoktur.

10. — *Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu'nun, Kaman kazasındaki ilk ve ortaokul binalarının inşasına ne sebeple ara verildiğine dair sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı'nın tahrirî cevabı (7/206)*

3. VI. 1958

T. Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine
Ankara

Aşağıdaki soru sorularının Sayın Maarif Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygı ile arz ederim.

Kırşehir Mebusu
Hayri Çopuroğlu

Evvelce Ankara vilâyetine bağlı iken bilâhara Kırşehir vilâyetine bağlanan Kaman kazasında inşasına başlanan ilk ve ortaokul inşaatlarına uzun zamandan beri ara verilmesi sebebi nedir?

T. B. M. M.
Umumi Kâtipliği 11. II. 1959
Kanunlar Müdürlüğü
Çıkan kâğıt No.1448

Maarif Vekâletine

6. VI. 1958 tarih ve 1448 sayılı yazımıza ektir :

Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu'nun, Kaman kazasındaki ilk ve ortaokul binalarının inşasına ne sebeple ara verildiğine dair olan şifahi suali, cevap günü olan 6. II. 1959 tarihli 34 ncü inikatta takrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi

T. C.

Maarif Vekâleti
Talim ve Terbiye
Dairesi
Sayı 311, 6/617

9 . III . 1959

T. B. .M Meclisi Riyasetine

6 . VI . 1958 tarih ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 6 - 206/1448 - 5432 sayılı yazıları cevabıdır :

Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu tarafından, Kaman kazasındaki ilk ve ortaokul binalarının inşaatının durdurulması sebebiyle ilgili olarak, Yüksek Riyasetlerine tevdi ve vekâletime tevcih edilmiş bulunan, bu defa yazılı sual takririne inkılâbeden şifahi suale ait cevabi yazı iki nüsha halinde sunulmuştur.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

Maarif Vekili
Celâl Yardımcı

Kırşehir Mebusu Hayri Çopuroğlu'nun Kaman kazası ilk ve ortaokul inşaatı ile ilgili sual takririne ait cevabi nottur :

1. Kaman kazasında mahallen yaptırılmış olup 4 . X . 1949 tarihinde tedrisata başlamış bulunan ve beş dersane ile iki odayı ihtiva eden bir ortaokul binası mevcuttur. Bu binanın noksanlarının tamamlanması için Vekâletimizce 1949 ve 1952 yıllarında ceman 15 000 lira yardım yapılmıştır.

Ancak 1953 yılında vilâyetin, Kaman'da ortaokul çağındaki çocukların sayısının hızla çoğalması ve halkın okumaya karşı olan alâkasının şayanı şükran bir ölçüde artması neticesi olarak mevcut ortaokul binasının kâfi gelmediğini ileri sürmesi ve daha büyük ölçüde bir okul inşası için mahallen yeniden faaliyete geçilmiş olduğunu bildirerek yardım talebetmesi üzerine Vekâletimizce bir yandan (C) tipi bir plân hazırlatılarak mahalline gönderilmiş, diğer taraftan 1953 yılından itibaren bütçenin ilgili faslına mevzu yardım tahsisatından Kaman için tefrikler yapılmıştır. Müteşebbis derneğin mahallen sağladığı yardımın ise 51 000 liradan ibaret olduğu Valilikten alınan bir yazıdan öğrenilmiştir.

Buna rağmen Kaman Ortaokul Yaptırma Derneği, Vekâletimizce kabul edilerek gönderilen plân

üzerinde sonradan inşaatın tevsiini gerektiren mühim tadiller yapmak suretiyle binanın keşif bedelinin 1957 rayicine göre 349 549,73 liraya yükselmesine yol açmış ve elindeki imkânlarla 18 . V . 1957 tarihinde 82 000 lira sarfı ile temel hafriyatına girişmiştir. Fakat bir yandan kış mevsiminin başlaması, diğer taraftan da kendi teşebbüsleri ile plânı değiştirilmiş, dolayısıyla maliyeti yükseltmiş olan binanın ikmaline madde imkân bulunamayacağı mülâhazasıyla 6.12.1958 tarihinde inşaatın durdurulmuş olduğu Kırşehir Valiliğince Vekâletimize duyurulmuş, mahallî dernekçe de ortaokul binası teşebbüsünün, yukarıda işaret edildiği tarzda, genişletilmiş olması sebep gösterilerek Vekâletimizden 27 . II . 1958 tarihinde 100 000 liralık bir yardım talebinde bulunulmuştur.

Halbuki bütçe ile alınan yardım ödeneğinin mahdudoluğu sebebiyle mahallen yaptırılan bu neviden okul binalarının ikmal maksadiyle derneklere defaten bu ölçüde bir yardımın yapılmasına hiçbir suretle imkân bulunamamıştır. Bununla beraber bu ikinci binanın inşasına yardım olmak üzere 1953 yılından 1958 (dâhil) yılına kadar adı geçen derneğe 39 500 lira yardım yapılmış bulunmaktadır.

İzah olunan bu duruma göre binanın bugüne kadar tamamlanmamasının sebeplerinin başında mahallî derneğin okul binası projesini kendi imkân ve takatini aşan bir ölçüde tevsi etmesi gelmektedir. Buna rağmen Vekâletimiz, önümüzdeki yılların bütçe imkânlarına göre, binanın ikmal için dernekçe sarf edilecek gayretlere muvazi olarak yardım yapmaya devam edecektir.

2. Kaman kazasının Ankara Vilâyetine bağlı bulunduğu bir sırada 26 . VII . 1956 tarihinde bir mütaahhide 332 285 liraya ihale edilmiş bulunan ilkokul binası için mütaahhide mukavele gereğince avans olarak 110 000 lira verilmiştir. Bilâhara Kaman'ın 7001 sayılı Kanunla teşkil edilen Kırşehir Vilâyetine bağlanması üzerine okulun ikmal inşaatına mütaallik meseleler üzerinde, bu arada mütaahhide verilen avansın Ankara vilâyeti lehine istirdadı, ayrıca okulun müddeti içinde ikmal edilmemiş olması dolayısıyla mütaahhit aleyhine mukavelenin feshi gereke-

ceği mülâhazası ile buna ait hususatin takip ve intacı konularında bir taraftan iki vilâyet, diğcr taraftan vilâyetler ve mütaahhit arasında ihtilâf zuhur etmiş ve noktai nazarları telif etmek için Vekâletimizin aracılığına başvurulmuştur. Bunun üzerine «7001 sayılı Kırşehir Vilâyeti Kanununun yürürlüğe girdiği 1 . VII . 1957 tarihinden itibaren Ankara vilâyeti ile mütaahhit arasında Kaman'da bir ilkokul inşasına mütaallik mukavelenin bütün hak ve vecibeleri ile Kırşehir vilâ-

yetine intikal etmesi gerekeceği» mealindeki Vekâletimiz mütalâası her iki vilâyete bildirilmiştir.

Bu mütalâamız üzerine bir anlaşma zemini aramak için Kırşehir vilâyetince çağırılan mütaahhit bu davete icabet etmiyerek her iki vilâyet aleyhine Ankara 8 nei Asliye Hukuk Mahkemesine dâva açmış bulunmaktadır. İnşaatın yeniden başlaması ve tamamlanmasının ihtilâfın mahkemece halline bağlı bulunduğu tabiidir. Bu safahat Vekâletimizce dikkatle takibedilmektedir.

Ankara Üniversitesinin 1955 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Ankara Üniversitesinin 1955 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/17, 1/224)

Ankara Üniversitesi 1955 malî yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/17)

T. C.

Divanı Muhasebat
Sayı : 61-404778/620

14 . V . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankara Üniversitesi Rektörlüğünün 1955 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eylerim.

Divanı Muhasebat Reisi
Muhittin Gürün

Mutabakat Beyannamesi

Teşkilâtı Esasiye ve Muhasebei Umumiye kanunları hükümlerine uyularak bir nüshası Divanı Muhasebata gönderilen Ankara Üniversitesi 1955 malî yılı katî hesabının, Divanı Muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan muhasip idare hesabıyla karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerde yazılı meşruhat göz önünde bulundurulmak suretiyle hesabı katîde gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz eyleriz.

14 . V . 1957

Birinci Reis M. Gürün	D. 1. Reisi F. Eke	D. 2. Reisi Refik Bakuy (İmzada bulunamadı)	D. 3. Reisi F. Işık
D. 4. Reisi A. Âli Hemen	Âza R. Öğel	Âza R. Uçkun	Âza A. R. Toksöz
Âza N. Başakar	Âza Kemâl Tolluoğlu (Bulunamadı)	Âza R. Örencik	Âza C. Olcay
Âza C. Çitici	Âza İ. Oğat	Âza V. N. Teker	Âza V. R. Konakçı
Âza V. T. Demirkan	Âza V. H. Öktem	Müddeiumumi E. Arkun	

Ankara Üniversitesinin 1955 bütçe yılı Hesabı Katı kanun lâyihası (1/224)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 765/2347

29 Temmuz 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 28 . VII . 1958 tarihinde kararlaştırılan Ankara Üniversitesi 1955 malî yılı Hesabı Katı kanunu lâyihasının, esbabı mucibesi ve ilişkileri ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil V.

E. Menderes

ESBABI MUCİBESİ

1. 1955 malî yılı umumi bütçe masrafları olan 18 177 014 lira 95 kuruşun fasıl madde itibariyle müfredatı ekli (A) işaretli cetvelde gösterilmiştir.
2. 1955 malî yılı bütçe varidatı olan 19 780 487 lira 22 kuruşun müfredatı ekli (B) işaretli cetvelde gösterilmiştir.
3. 1955 malî yılı içinde sarf olunmayıp iptal olunan 2 790 750 lira 01 kuruş tahsisat bakıyesi (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilmiştir.

Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Divanı Muhasebat Encümeni

Esas No. 1/224, 3/17

Karar No. 11

5 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

Ankara Üniversitesinin 1955 bütçe yılı hesabı katısı hakkında Başvekâletin 29 Temmuz 1958 tarih ve 71 - 765/2347 numaralı yazısıyla teklif olunan kanun lâyihası Divanı Muhasebatın mutabakat beyannamesiyle birlikte Divanı Muhasebat ve Ankara Üniversitesi temsilcileri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Tahsisat :

1955 yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan tahsisat miktarı mutabakat beyannamesiyle hesabı katıda birbirine uygun olarak 20 989 341 lira 35 kuruştur.

Ancak; 911 ve 912 nei fasıllara aid olup Muhasebe Umumiye Kanununun 55 nei maddesine

istinaden teberru edilen 63 008 lira tahsisatın munzam tahsisat sütununda gösterilmesi icabederken dairesince 40 000 lirası bütçe ile verilen ve 23 008 lirası ise münakaleler sütununda aynı şekilde 3010 sayılı Kanun gereğince Fen ve Tıp fakülteleri hususi fasıllarına ait ceman 201 765 lira 35 kuruşluk mahsubatın munzam tahsisat sütununda tahsisat gösterilmesi icabederken bütçe ile verilen tahsisat meyanında;

Bundan başka; 307/53 neü Fen Fakültesi maddesinden tenzil edilerek, 308/13 neü maddesine 4 500 lira fuzulen aktarılmış olduğu görülmüştür.

Divanı Muhasebatça tesbit olunan ve yukar-

da sözü edilen sütun farkları Encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

2. Sarfiyat :

Mutabakat beyannamesinde sarfiyat miktarı 18 178 013 lira 64 kuruştan ibaret olup dairesi hesabı katısında 998 lira 69 kuruş noksaniyle 18 177 014 lira 95 kuruştur.

Bu fark; 420/17 nei fasıldan 888 lira 69 kuruş, 432/17 nei fasıldan 10 lira ve 451/13 nei fasıldan da 100 lira ki, ceman 998 lira 69 kuruşun idare hesabı cetvelinde sarfiyat olarak gösterildiği halde hesabı katıye ithal edilmemesinden ileri geldiği anlaşılmıştır.

Divanı Muhasebatça sarf evraklarının tetkiki neticesinde tesbit olunan ve mutabakat beyannamesine ekli cetvelde gösterilen 18 178 013 lira 64 kuruş encümenimizce de sarfiyat olarak kabul edilmiştir.

3. İmha edilen tahsisat :

Encümenimizce kabul edilen tahsisat ve sarfiyata nazaran tahsisat bakıyesi 2 811 327 lira 71 kuruştan ibaret olup bundan senesi içinde sarf edilmeyerek ertesi yıla devrolunan 21 576 lira 39 kuruşun tenzilinden sonra kalan 2 789 751 lira 32 kuruşluk tahsisatın imhası icabetmiş ve ilişik cetveller bu esasa göre tanzim edilmiştir.

4. Varidat tahakkukatı :

Mutabakat Beyannamesinde Varidat tahakkukatı 18 881 918 lira 83 kuruştan ibaret olduğu halde hesabı katide 961 576 lira 39 kuruş fazla 63 008 lira noksan arasında hâsıl olan 898 568 lira 39 kuruş fazlasıyla 19 780 487 lira 22 kuruştur.

Fazlayı teşkil eden 961 576 lira 39 kuruştan 940 000 lirası (ertesi yıllardan devreden nakit) faslında hiçbir meblâğ gösterilmemesi icabederken emanet mahiyetinde olan paraların nazarı itibara alınmak suretiyle nakit devri gösterilmemesinden; 21 576 lira 39 kuruşu ise; tahsisat kısmında izahat verildiği üzere teberru olup tahsisat ve varidat kaydedilip senesi içinde sarf edilmeyen kısmının gelecek senede yeniden tahsisat

ve varidat kaydedilmek üzere tenzili icabederken tenzil edilmeyerek varidat meyanında gösterilmesinden ileri geldiği;

Noksanı teşkil eden 63 008 liranın teberru olması dolayısıyla varidat tahakkukat ve tahsilât kaydedilmesi lâzımgelirken kayıt harici bırakılmasından ileri geldiği anlaşılmamasına göre Divanı Muhasebatça tesbit ve mutabakat beyannamesine ekli varidat cetvelinde gösterilen 18 881 918 lira 83 kuruş varidat tahakkukatı olarak kabul edilmiştir.

Tahsilât :

Mutabakat beyannamesinde tahsilât miktarı 18 881 918 lira 83 kuruştan ibaret olduğu halde dairesi hesabı katısında 961 576 lira 39 kuruş fazla, ve 63 008 lira noksan arasında hâsıl olan 898 568 lira 39 kuruş fazlasıyla 19 780 487 lira 22 kuruştur.

Fark sebebi tahakkukat kısmında izah edilmiş olmakla Divanı Muhasebatça tesbit olunan 18 881 918 lira 83 kuruş tahsilât olarak kabul edilmiştir.

5. Ankara Üniversitesince 1955 yılında yapılan 18 881 918 lira 83 kuruş tahsilâta karşılık 18 178 013 lira 64 kuruşluk sarfiyat yapıldığından aradaki farkı teşkil eden 703 905 lira 19 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

Yukarda arz olunan sebeplere ve kabul edilen tahsisat, sarfiyat, varidat, tahakkukat ve tahsilâtı mutabakat beyannamesinde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmamasına göre değişik olarak hazırlanan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisinin Yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Divanı Muhasebat

Encümeni Reisi

Bilecik

Ş. Hasırcı

Kâtip

Çanakkale

N. Ural

Diyarbakır

S. Demiray

Mazbata Muharriri

Yozgad

N. Kurban

Ağrı

II. Öztürk

İzmir

S. Acun

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankara Üniversitesi 1955 malî yılı Hesabı Katî kanunı lâyihası

MADDE 1. — Ankara Üniversitesinin 1955 yılı masrafları ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 18 177 014 lira 95 kuruştur.

MADDE 2. — Ankara Üniversitesinin 1955 malî yılı varidatı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 19 780 487 lira 22 kuruştur.

MADDE 3. — Bütçe varidatı ile sarfiyatı arasındaki 1 603 472 lira 27 kuruş varidat fazlası olarak 1956 malî yılına devredilmiştir.

MADDE 4. — Tahsisatlardan 1955 malî yılı içinde harcanmıyan ve ilişik (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 2 790 750 lira 01 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinde me-yariyete girer.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

28 . VII . 1958

Başvekil Vekili ve Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i> Devlet Vekili <i>E. Kalafat</i> Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i> Dahiliye Vekili ve Hariciye V. V. <i>Dr. N. Gedik</i> Maliye Vekili Nafia Vekili <i>T. İleri</i> Sih. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. L. Kırdar</i> Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i> Çalışma Vekili <i>H. Erkmən</i> Bas. - Yay. ve Turz. Vekili <i>S. Somuncuoğlu</i> Koordinasyon Vekili <i>S. Ataman</i>	Devlet Vekili ve Maliye V. V. <i>S. Ağaoğlu</i> Devlet Vekili <i>M. Kurbanoğlu</i> Millî Müdafaa Vekili Hariciye Vekili Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i> Ticaret Vekili <i>A. Aker</i> Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsmən</i> Münakalât Vekili <i>F. Uçaner</i> Sanayi Vekili <i>S. Yırcalı</i> İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>
---	---

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

Ankara Üniversitesinin 1955 Bütçe yılı Hesabı Katî kanun lâyihası

MADDE 1. — Ankara Üniversitesi 1955 Bütçe yılı sarfiyatı, ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelerde gösterildiği üzere 18 178 013 lira 64 kuruştur.

MADDE 2. — Ankara Üniversitesinin 1955 Bütçe yılı tahsilâtı, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 18 881 918 lira 83 kuruştur.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki farkı teşkil eden 703 905 lira 19 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

MADDE 4. — Tahsisattan 1955 Bütçe yılı içinde sarf olunmıyan ve ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 2 789 751 lira 32 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

1955 Yılı Ankara Üniversitesi

A/1 - CETVELİ

Fasıl	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		Ertesi yıla devrolunan tahsisat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
201	Maaşlar	6 283	125	5 497	234 83			785	890 17
202	Ücretler	2 333	625	2 191	199 94			142	425 06
204	Eenebi profesör ve uzmanlar ücreti	861	201	516	640 83			344	560 17
206	4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak zam ve yardımları	107	000	94	108 21			12	891 79
207	Eenebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanununun 5 ne maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı	10	000	8	500			1	500
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	600	356	564	769 84			35	586 16
217	4644 sayılı Kanun gereğince verilecek görev tazminatı	30	025	29	822 35				202 65
219	4936 sayılı Kanun gereğince verilecek üniversite tazminatı	906	200	704	378 63			201	821 37
223	Yurdun içinden ve dışından konferans için getirileceklerin ücret ve harcırahları ile başka masrafları	17	000	7	310 86			9	689 14
301	Büro masrafları	493	053	450	236 19			42	816 81
	Yekûn	11 641	585	10 064	201 68			1 577	383 32
303	Basılı kâğıt ve defterler	16	200	14	947 50			1	252 50
304	Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları	132	190	51	241 77			80	948 23
306	Giyecekler	58	600	56	759 34			1	840 66
307	Harcırahlar	212	801	177	617 44			35	183 56
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırahları	15	000	7	350 10			7	649 90
309	Taşıt masrafları	49	500	47	511 72			1	988 28
408	Temsil masrafları	7	500	7	305 32				194 68
407	Geriverilecek paralar		500		96				404
419	Mahkeme masrafları	4	000	3	070 18				929 82
420	Araştırma, inceleme ve öğretimi ilgilendiren malzemeler ile ilgili her çeşit masraflar	1 491	000	1 333	129 35			157	870 65

Fasıl	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		Ertesi yıla devrolunan tahsisat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
421	Ziraat Fakültesi çeşitli tecrübe istasyonlarında ve işletmelerinde yapılacak araştırma ve incelemelerinin her çeşit masrafları	15 000		11 052	10			3 947	90
422	Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Arkeoloji, Doğu ve Batı ve Orta - Anadolu Araştırma istasyonlarının her çeşit masrafları	25 000		23 801	06			1 198	94
423	Türk Devrim Tarihi Enstitüsünün her çeşit masrafları	10 000		9 604	81			395	19
424	Tıp Fakültesinin hastanelere ilişkin masrafları	2 220 240		2 214 756	69			5 483	31
432	Nebreska ve New - york üniversiteleriyle yapılan anlaşmaların gerektirdiği her çeşit masraflar	555 000		511 187	07			43 812	93
433	Kriminoloji Enstitüsü her çeşit masrafları	6 000		5 983	16			16	84
434	Maliye Enstitüsü her çeşit masrafları	12 500		11 105	79			1 394	21
435	İdari İlimler Enstitüsü her çeşit masrafları	17 500		12 873	79			4 626	21
436	Dış münasebetler her çeşit masrafları	25 000		21 556	17			3 443	83
437	İskân ve Şehircilik Enstitüsü her çeşit masrafları	10 000		7 780	32			2 219	68
438	Türk İslâm Sanatları Enstitüsü her çeşit masrafları	10 000		9 718	10			281	90
451	Yayın masrafları	653 500		574 838	54			78 661	46
452	4489 sayılı Kanun gereğince staj için ecnebi memleketlere gönderileceklerin harcırahları ile her çeşit masrafları	57 150		30 238	22			26 911	78
453	Milletlerarası kongre ve konferansların her çeşit masrafları ile bunlara katılacakların harcırah ve masrafları	70 000		61 373	39			8 626	61
459	Spor masrafları	10 000		3 395	50			6 604	50
501	Geçen yıl borçları	5 000		4 989	62			10	38
502	Eski yıllar borçları	4 001		1 023	25			2 977	75
505	Hükme bağlı borçlar	5 000		1 126	50			3 873	50
601	Muhtaç talebeye yapılacak yardımlar ve verilecek burslar	98 300		52 089				46 211	
602	Ankara Üniversitesi Talebe Birliğine yardım	5 000		5 000				—	

603	Üniversitelerarası Birliğine katılma payı	1 500		707	88		792	12
604	Vehbi Koç Öğrenci Yurduna yardım	10 000		10 000				

A/1 Cetveli yekûnu	17 454 567	15 347 431	36	2 107 135	64
---------------------------	-------------------	-------------------	-----------	------------------	-----------

A/2 - CETVELİ

Yatırımlar

701	Yapı onarımı ve küçük yapılar	445 001		378 453	50		66 547	50
741	Yapı işleri ve tesisler	2 825 000		2 208 931	82		616 068	18

A/2 Cetveli yekûnu	3 270 001	2 587 385	32	682 615	68
---------------------------	------------------	------------------	-----------	----------------	-----------

Hususi fasıllar

911	Tıp Fakültesi	43 008		41 431	61	1 576	39	
912	Tıp Fakültesi Yardımcı Hemşire Okulu öğrencileri için	20 000				20 000		
	3010 sayılı Kanun gereğince Fen Fakültesi	82 765	35	82 765	35			
	3010 sayılı Kanun gereğince Tıp Fakültesi	119 000		119 000				

Hususi fasıllar yekûnu	264 773	35	243 196	96	21 576	39
-------------------------------	----------------	-----------	----------------	-----------	---------------	-----------

İ C M Â L

A/1 Cetveli yekûnu	17 454 567		15 347 431	36			2 107 135	64
A/2 » »	3 270 001		2 587 385	32			682 615	68
Hususi fasıllar	264 773	35	243 196	96	21 576	39		

UMUMİ YEKÛN	20 989 341	35	18 178 013	64	21 576	39	2 789 751	32
--------------------	-------------------	-----------	-------------------	-----------	---------------	-----------	------------------	-----------

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1		Umumi bütçeden verilecek tahsisat			
	1	Yatırımlar dışındaki masraflar için verilenler	16 244 566	15 874 582	68
	2	Yatırımlar için verilenler	3 270 001	2 587 385	32
2		Harelar, kayıt, imtihan ve diploma hareları	200 000	268 220	98
3		Çeşitli varidatlar			
	1	Kitap satışından elde edilenler	20 000	79 250	74
	2	Muayene, tahlil ve tecrübe ücretleri	2 000	3 015	32
	3	Diğer çeşitli varidat	48 000	28 032	18
4		Bağışlar	1	41 431	61
5		Eski yıllardan devredilen gelir (nakit)	940 000	—	—
		Yekûn	20 724 568	18 881 918	83

İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 bütçe yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasını (3/106, 1/238)

İstanbul Teknik Üniversitesinin 1956 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/103)

T. C.
Divanı Muhasebat
Sayı : 109
412393/2779

22 . I . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İstanbul Teknik Üniversitesinin 1956 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eylerim.

Divanı Muhasebat Reisi
M. Gürün

Mutabakat beyannamesi

Teşkilâtı Esasiye ve Muhasebei Umumiye kanunları hükümlerine uyularak bir nüshası Divanı Muhasebata gönderilen İstanbul Teknik Üniversitesinin 1956 malî yılı katî hesabının, Divanı Muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan muhasip idare hesabıyla karşılaştırılmış ve hesabı katîde gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz eyleriz.

21 . I . 1958

Birinci Reis	D. 1. Reisi	D. 2. Reisi	D. 3. Reisi	D. 4. Reisi	Âza
M. Gürün	F. Eke	R. Bakuy	F. Işık	A. A. Hemen	Ragıp Ögel
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
R. Uçkun	A. Rıza Toksöz	N. Başakar	K. Tolluöğlü	R. Örencik	Cafer Olcay
Âza	Âza	Âza V.	Âza V.	Âza V.	Müddeiumumi V.
C. Çitici	İ. Oğat	N. Teker	H. Öktem	R. Konakçı	S. Piroğlu

İstanbul Teknik Üniversitesinin 1956 bütçe yılı Hesabı Katı kanun lâyihası (1/238)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 762/2516

22 . VIII . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine

Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 8 . VII . 1958 tarihinde kararlaştırılan İstanbul Teknik Üniversitesinin 1956 malî yılı Hesabı Katı kanunu lâyihasının, esbabı mucibesi ve ilişkileri ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

1956 yılı Teknik Üniversitesi mülhak bütçesine bağlı ekli (B) işaretli cetvelde tahmin edilen 17 914 601 liralık varidata karşı malî yılı sonuna kadar 13 086 964 lira 01 kuruşluk tahsilât vâkı olmuştur.

Bu suretle tahmin edilen miktardan 4 827 636 lira 99 kuruş noksaniyle 13 086 964 lira 01 kuruş tahsilât vukubulmuştur.

Bütçe ile verilen 17 914 601 liralık tahsisattan malî yılı sonunda bütçe emanetine alınan 949 264 lira 66 kuruş ile birlikte masraf kaydedilen miktar 13 785 317 lira 81 kuruş, tahsisat artığı 4 223 937 lira 96 kuruştan ibarettir.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 malî yılı genel mizanı

Sarfiyat durumu :		
Sene sonundaki tahsisat miktarı		19 156 346,44
Sene sonundaki gider toplamı	(*)	13 785 317,81
		<hr/>
		5 371 028,63
3010 nayılı Kanun gereğince gelecek senelere sâri avans		1 147 090,67
		<hr/>
Tahsisat artığı		4 223 937,96
		<hr/>
(*) Beyanı :		
Gider kaydolanı	12 836 053,15	
Bütçe emanetine alınan	949 264,66	
	<hr/>	
	13 785 317,81	
	<hr/>	

Gelir ve tahsisat durumu :

Bütçe ile tahmin olunup 6679 sayılı Kanunla verilen	17 914 601,00
Karşılıksız olarak eklenen ve tasarrufla karşılanan ödenek (**)	1 206,50
6912 sayılı Kanunla varidat fazlasından karşılanmak üzere munzam tahsisat	120 000,00
Muhtelif yerlerden yapılan bağışlarla 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 55 nci maddesine istinaden kaydedilen tahsisat	33 000,00
	<hr/>
	18 068 807,50
3010 sayılı Kanunla gelecek senelere sâri avans	1 087 538,94
	<hr/>
1956 yılındaki bütçe yekûnu	19 156 346,44
Sene sonundaki tahsisat	13 086 964,01
	<hr/>
	6 069 382,43
1956 mali yılı sarfiyatına nazaran gelir noksanı (***)	1 845 444,47
	<hr/>
	4 223 937,90
	<hr/>

(**) Beyanı :

Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesine istinaden

(***) Beyanı :

Sene sonundaki gider toplamı	13 785 317,81
3010 sayılı Kanun gereğince gelecek senelere sâri avans	1 147 090,67
	<hr/>
Yekûn	14 932 408,48
Sene sonundaki tahsisat	13 086 964,01
	<hr/>
Sarfiyata nazaran gelir noksanı olup ödenek artığından tenzil edilen	1 845 444,47
	<hr/>

Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Divanı Muhasebat Encümeni

Esas No. 1/238,3/106

Karar No. 12

24 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 malî yılı hesabı katîsi hakkında Başvekâletin 22 . VIII . 1958 tarih ve 71-762/2516 numaralı yazısı ile teklif olunan kanun lâiyhası, Divanı Muhasebatın mutabakat beyannamesiyle birlikte, Divanı Muhasebat ve İstanbul Teknik Üniversitesi temsilcileri huzuru ile tetkik ve müzakere olundu.

1. Tahsisat :

1956 malî yılı Bütçe kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan tahsisat miktarı mutabakat beyannamesinde ve hesabı katîde birbirine uygun olarak 19 156 346 lira 44 kuruştur.

2. Sarfiyat :

İstanbul Teknik Üniversitesinin 1956 malî yılı sarfiyatı mutabakat beyannamesi ve hesabı katîde birbirine uygun olarak 13 785 317 lira 81 kuruştur.

3. İmha edilen tahsisat :

Encümenimize kabul edilen tahsisat ve sarfiyata nazaran tahsisat bakıyesi 5 371 028 lira 63 kuruştan ibaret olup, bundan 3010 sayılı Kanun mucibince verilen 1 147 090 lira 67 kuruş avansın tenzilinden sonra kalan 4 223 937 lira 96 kuruşluk tahsisatın imhası icabetmiştir.

4. Varidat tahakkukatı :

Mutabakat beyannamesi ve hesabı katîde birbirine uygun olarak 13 086 964 lira 01 kuruştur.

5. Varidat tahsilâtı :

Adı geçen üniversitenin tahsilâtı tahakkukatına eşit olup, mutabakat beyannamesi ve hesabı katîde birbirine uygun olarak 13 086 964 lira 01 kuruştur.

6. İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 malî yılında yaptığı 13 086 964 lira 01 kuruş tahsilâta karşılık 13 785 317 lira 81 kuruşluk sarfiyat yaptığundan aradaki farkı teşkil eden 698 353 lira 80 kuruşluk açık kasa ve banka mevcudu ile karşılanmıştır.

Yukarıda arz olunan tahsisat, sarfiyat ve varidatın mutabakat beyannamesi ve hesabı katîde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmış olmakla tanzim edilen kanun lâiyhası Büyük Millet Meclisinin Yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Divanı Muhasebat

Encümeni Reisi

Bilecik

Ş. Hasırcı

Kâtip

Çanakkale

N. Ural

Diyarbakır

S. Demiray

Kırklareli

A. Sakman

Mazbata Muharriri

Yozgad

N. Kurban

Bolu

R. Akşemsettinoglu

Elâzığ

N. Öztürk

İzmir

S. Acun

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 mali yılı Hesabı Katı kanunu lâyihası

MADDE 1. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 mali yılı sarfiyatı ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 13 785 317 lira 81 kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen üniversitenin 1956 mali yılı varidatı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 13 086 964 lira 01 kuruştur.

MADDE 3. — Sarfiyatla varidat arasındaki fark olan 698 353 lira 80 kuruş açık kasa ve banka mevcudu ile karşılanmıştır.

MADDE 4. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak verilen ve (A/2) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 1 147 090 lira 67 kuruş tahsisattan mevkuf tutulmuştur.

MADDE 5. — Tahsisattan 1956 mali yılı içinde sarf olunmayan ve ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı sütunlarında gösterilen 4 223 937 lira 96 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 7. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

8 . VII . 1958

Başvekil
A. Menderes
Devlet Vekili
E. Kalafat

Adliye Vekili
E. Budakoğlu
Dahiliye Vekili
Dr. Namak Gedik
Maliye Vekili
H. Polatkan

Devlet Vekili
S. Ağaoğlu
Devlet Vekili
M. Kurbanoğlu
Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes
Hariciye Vekili
Fatin R. Zorlu
Maarif Vekili
C. Yardımcı

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 mali yılı Hesabı Katı kanun lâyihası

MADDE 1. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1956 mali yılı sarfiyatı ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere 13 785 317 lira 81 kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen üniversitenin 1956 mali yılı tahsilâtı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 13 086 964 lira 01 kuruştur.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki fark olan 698 353 lira 80 kuruş açık kasa ve banka mevcudu ile karşılanmıştır.

MADDE 4. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun mucibince avans olarak verilen 1 147 090 lira 67 kuruş tahsisattan mevkuf tutulmuştur.

MADDE 5. — Tahsisattan 1956 mali yılı içinde sarf olunmayan ve ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 4 223 937 lira 96 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

Nafia Vekili <i>T. İleri</i>	Ticaret Vekili <i>A. Aker</i>
Sıh. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. L. Kırdar</i>	Güm. ve İn. Vekili <i>H. Hüsmen</i>
Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>	Münakalât Vekili <i>F. Uçaner</i>
Çalışma Vekili <i>H. Erkmen</i>	Sanayi Vekili ve Bas. - Yay. ve Turz. V. V. <i>S. Yırcalı</i>
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili	İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>

1956 yılı İstanbul Teknik Üniversitesi

(A/1) CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
201	Maaşlar	4 429 187		2 878 001	92			1 551 185	08
202	Ücretler	2 505 800		2 253 686	37			252 113	63
203	Geçici hizmetliler ücreti	282 450		242 517	07			39 932	93
204	Yabancı profesörler ve uzmanlarla bunlara yardımcı personelin ücreti	744 000		292 609	40			451 390	60
206	4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak zam ve yardımlar	38 850		34 230				4 620	
207	Ecnabi dil bilenlere 3656 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mükafatı	10 000		4 000				6 000	
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	408 815		289 540	79			119 274	21
217	4644 sayılı Kanun gereğince verilecek ek görev tazminatı	37 463		36 571	54			891	46
219	4936 sayılı Kanun gereğince verilecek üniversite tazminatı	533 400		384 103	68			149 296	32
221	Emekli dul ve yetim maaşları	20 206	50	20 206	50			—	
223	Yurt içinden ve dışından konferans için getirtileceklerin ücret ve harcırahlarıyla başka masrafları	79 500		56 091				23 409	
224	4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 55 nci maddesi gereğince verilecek ücret	100 500		71 142	51			29 357	49
301	Büro masrafları	441 500		379 797	63			61 702	37
303	Basılı kâğıt ve defterler	12 000		10 114	90			1 885	10
304	Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları	33 050		30 586	67			2 463	33
306	Giyeceler	24 290		24 232	10			57	90
307	Harcırahlar	282 000		250 660	32			31 339	68
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırahları	6 000		4 990	90			1 009	10
403	Temsil masrafları	7 000		6 977	10			22	90
407	Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren masraflar	5 001		5 000				1	
417	Vergi ve resimler	1 000		159	51			840	49

F.	Tahsisatın nevi	Tahsisat		Sarfiyat		3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
420	Lâboratuvar ve atelyeler işletme masrafları	470 000		439 699	12			30 300	88
421	İnşaat Fakültesi Zemin Mekânîği Araştırma Kurumu her çeşit masrafları	7 000		1 748	54			5 251	46
422	Mimarlık Fakültesi Yapı Araştırma Kurumu her çeşit masrafları	15 000		11 993	38			3 006	62
423	İnşaat Fakültesi Su İşleri Araştırma Kurumu her çeşit masrafları	4 000		290	58			3 709	42
424	Isı Tekniği ve Ekonomisi Araştırma Kurumu her çeşit masrafları	7 000		6 679	83			320	17
425	UNESCO teknik yardımı ile açılan ve idaresi İ. T. Ü. ye verilen Sismoloji Enstitüsünün her çeşit masrafları	45 000		23 961	50			21 038	50
426	İ. T. Ü. Sivil Havacılık Enstitüsünün her çeşit masrafları	40 000		38 912	22			1 087	78
427	İ. T. Ü. Teknik Haberleşme Merkezinin her çeşit masrafları	34 000		31 528	79			2 471	21
428	İ. T. Ü. Hidrojeoloji Enstitüsü her çeşit masrafları	80 000		64 651	84			15 348	16
429	Motorlar Enstitüsü her çeşit masrafları	25 000		24 801	70			198	30
430	Malzeme ve İmal Usulleri Enstitüsü her çeşit masrafları	25 000		24 937	17			62	83
431	Türk Gemi Endüstrisi her çeşit masrafları	25 000		24 638	10			361	90
432	Beynelmilel stajyer öğrenci mübadelesi Türkiye Merkezi her çeşit masrafları	43 000		42 818	65			181	35
433	Cigre Türkiye Merkezi her çeşit masrafları	2 000		1 043	68			956	32
434	Elektroteknik Kurumu her çeşit masrafları	5 000		—				5 000	
435	Topoğrafya Arazi Kampı her çeşit masrafları	51 000		50 761	29			238	71
451	Yayın masrafları	611 500		579 396	43			32 103	57
452	4489 sayılı Kanun gereğince staj için ecnebi memleketlere gönderileceklerin harcırahlarıyla başka her çeşit masrafları	71 551		36 152	79			35 398	21
453	Milletlerarası münasebetlerin gerektirdiği masraflar	28 000		21 403	78			6 596	22
459	Spor masrafları	15 000		14 851	84			148	16
476	Kurslar umumi masrafları	7 000		2 268	83			4 731	17

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
501	Geçen yıl borçları	44 092		36 180	05			7 911	95
502	Eski yıllar borçları	17 054		12 253				4 801	
505	Hükme bağlı borçlar	3 801		3 566	57			234	43
601	Muhtaç öğrencilere yapılacak yardım	73 000		72 102	75			897	25
602	Teknik Üniversite Talebe Birliğine yardım	5 000		5 000				—	
603	Talebe kantinlerine yardım	100 000		99 974	88			25	12
(A/1) Cetveli yekûnu		11 856 010	50	8 946 837	22			2 909 173	23

(A/2) CETVELİ*(A/2) Yatırımlar*

701	Yapı onarımı ve küçük yapılar	161 850		146 287	74			15 562	26
711	Makina alet ve malzemeler onarımı	173 000		119 432	06			53 567	94
731	Arsa bedeli	670 000		664 988	40			5 011	60
741	Bina yapımı	1 387 947		506 655	05	482 907	60	398 384	35
742	Özel kanun gereğince yapılacak Maden Fakültesi binaları ile lâboratuvarlarının tesis ve inşası	1 000 000		999 999	84			—	16
743	İstanbul Fen Fakültesi ile müştereken tesis edilecek reaktörün gerektirdiği her çeşit masraflar	700 000		667 287	54			32 712	46
751	Satılınacak makina, âlet ve malzemeler	2 120 000		1 310 474	09			809 525	91
	Geçen ve eski seneler mahsubatı	1 087 538	94	423 355	87	664 183	07	—	
(A/2) Cetveli yekûnu		7 300 335	94	4 838 480	59	1 147 090	67	1 314 764	68

İ C M A-L

(A/1) Cetveli yekûnu	11 856 010	50	8 946 837	22			2 909 173	23
(A/2) » »	7 300 335	94	4 838 480	59	1 147 090	67	1 314 764	68

UMUMİ YEKÛN	19 156 346	44	13 785 317	81	1 147 090	67	4 223 937	96
--------------------	-------------------	-----------	-------------------	-----------	------------------	-----------	------------------	-----------

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1		Umumi bütçeden verilecek tahsisat			
	1	Yatırım dışındakiler için verilenler	9 301 762	1 295 404	
	2	Yatırımlar için verilenler	6 143 000	10 904 596	
2		Harclar (Kayıt, imtihan ve diploma harcları)	362 000	483 109	
3		Çeşitli varidat			
	1	Kitap satışından elde edilenler	70 000	102 914	25
	2	Muayene, tahlil ve tecrübe ücretleri	150 000	195 201	37
	3	Diğer çeşitli varidat	50 000	72 739	39
4		Bağışlar	1	33 000	
5		Eski yıllardan devreden nakit	1 837 838		
		Yekûn	17 914 601	13 086 964	01

Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reislîği tezkeresi ile Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı Hesabı Katî kanunu lâiyhası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/234, 1/199)

Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reislîği tezkeresi (3/234)

T. C.

Divanı Muhasebat
Sayı : 416625/844

13 . VI . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reislîğine

Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eylerim.

Divanı Muhasebat Reisi
M. Gürün

Mutabakat Beyannamesi

Teşkilâtı Esasiye ve Muhasebei Umumiye kanunları hükümlerine uyularak bir nüshası Divanı Muhasebata gönderilen Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 malî yılı hesabı katisinin, Divanı Muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan muhasip idare hesaplarıyla karşılaştırılmış ve bağlı cetvelerde yazılı meşruhat göz önünde bulundurulmak suretiyle hesabı katide gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz eyleriz.

13 . VI . 1958

Birinci Reis
M. Gürün

D. 1. Reisi
F. Eke

D. 2. Reisi
Refik Bakuy
İmzada bulunamadı

D. 3. Reisi
F. Işık

D. 4. Reisi
A. Âli Hemen

Âza
Ragıp Ögel

Âza
R. Uçkun

Âza
A. R. Toksöz

Âza
N. Başakar

Âza
K. Tolluoğlu

Âza
B. Örencik

Âza
C. Olcaç

Âza
C. Çitici

Âza
İ. Oğat

Âza V.
N. Teker

Âza V.
H. Öktem

Âza V.
R. Konakçı

Müddeiumumi V.
S. Piroğlu

Karayolları Umum Müdürlüğü 1956 bütçe yılı hesabı kati kanunu lâiyhası (1/199)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-718/1475

3 . V . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Râisliğine

Maliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 28.IV.1958 tarihinde kararlaştırılan Karayolları Umum Müdürlüğü 1956 bütçe yılı Hesabı Kati kanunu lâiyhasının, esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekili Vekili

E. Menderes

ESBABI MUCİBE

Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 yılı masrafları (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde yazılı olduğu üzere 360 910 642,88 lira ve bu yılın gelir yekûnu ise (B) işaretli cetvelde görüleceği ve hile 357 874 992,02 lira olup, 1956 yılı bütçesi kasa ve bankalar mevcudu ile karşılanan 3 035 650,86 lira açıkla kapatılmış bulunmaktadır.

1956 yılının tahsisat yekûnu : Bütçeye konulan ve çeşitli kanunlarla eklenen ve düşülenlerle birlikte 382 151 250,91 liraya baliğ olmuştur.

1956 yılı zarfında gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak ödenen 13 156 096,20 lira tahsisattan mevkuft tutulmuştur.

382 151 250,91 lira tahsisattan yılı içinde sarf olunmayan (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelerin ayrı sütunlarında gösterilen bakiye 8 084 511,83 lira tahsisattan, 1957 yılına devredilen 927 858,66 lira düşüldükten sonra tahsisat bakiyesi olarak 7 156 653,17 liranın imhası gerekmektedir.

Bu esaslar dairesinde hazırlanan Hesabı Kati kanun lâiyhası ilişik olarak takdim kılınmıştır.

Açıklama

Karayolları Umum Müdürlüğü 1956 bütçe yılı hesabı katısının tahakkukat, tahsilât, tahsisat ve sarfiyata mütaallik rakamları ile bu rakamların tetkik ve tahlilinden çıkan neticeler mukayeseli olarak aşağıda sırası ile gösterilmiştir :

1956 yılı bütçesi ile âdi ve yatırım masrafları için 342 730 627,— lira tahsisat konulmuş, bu tahsisata karşılık 342 730 627,— lira varidat tahmin olunmuştur.

1956 yılı bütçesi ile verilen ve sonradan eklenen tahsisata karşılık âdi ve yatırım bütçelerinden 360 910 642,88 lira fiili sarfiyat vukubulmuştur.

1956 yılı tahsilât yekûnu ise 357 874 992,02 lira olup varidatla masraf arasındaki fark, kasa ve bankalar mevcudu ile kapatılmıştır.

I - Umumi varidat

1956 yılı bütçesi varidat muhammenatı ile fiili tahsilât aşağıda gösterilmiştir. (Müfredatı «5» numaralı cetveldedir.)

1. Fasil : (5539 sayılı Kanununun 20 nci maddesi gereğince Hazineден alınacak paralar) karşılığı bütçeye konulan 110 400 000 liradan 4 500 000 lirası 6904 sayılı Kanunla tenzil edilmiş bakiye kalan 105 900 000 lira tamamen tahsil edilmiştir.

2. Fasil : (Hazineден yardım) karşılığı olarak bütçeye konulan 230 630 624 lira ve 6840 sa-

yılı Kanun gereğince bu fasla ilâve edilen 20 000 000 lira ki, ceman 250 630 624 liraya mukabil 12 930 624 lira noksanı ile 237 700 000 lira tahsil edilmiştir.

3. Fasil : (Teberrular ve çeşitli varidat) bütçeye konulan 1 liraya mukabil 1 552 275, 40 lira tahsil edilmiştir.

4. Fasil : (Menkul ve gayrimenkul mallar satış bedelleri) bütçeye konulmuş bulunan 1 700 000 liraya mukabil 150 391,33 lira noksanı ile 1 549 608,67 lira tahsil edilmiştir.

5. Fasil : (Mütaahhitlere verilecek malzeme, alât, edevat, depo, arazi ve sairenin kira bedelleri) Bütçeye konulan 1 liraya mukabil 373 111,27 lira tahsil edilmiştir.

6. Fasil : (Mütaahhitlerden alınacak gecikme ve saire tazminatı ve mütaahhitlerin irat kaydolunan teminat akçeleri) Bütçeye konulan 1 liraya mukabil 253 226,67 lira tahsil edilmiştir.

7. Fasil : (Geçen ve eski yıllardan devreden nakit) adı ile açılan bu fasla 6841 sayılı Kanunla konulan 8 000 000 lira tamamen tahsil edilmiştir.

Özel Fasil : Bütçenin (B) işaretli cetveline dâhil bulunmayan ve 1525 sayılı Şose ve Köprüler Kanunu ek ve tadillerine göre tahsil olunan yol vargisinden % 15 hisse olarak ayrılan 107 795,99 lira Bütçe Kanununun 9. maddesine istinaden özel fasla varidat, diğer taraftan (A/2) işaretli cetvelde 781 nci (yol ve köprüler) faslının 50 nci (Sürekli onarmalar) maddesine tahsisat kaydolunmuştur.

Özel Fasil : Bütçenin (B) işaretli cetveline dâhil bulunmayan ve Devlet daire ve müesseseleri tarafından yol inşaatlarına harcanmak maksadı ile verilen 2 438 974,02 lira Bütçe Kanununun 10. maddesine istinaden varidat kaydolunmuştur. (Bunların daire itibariyle müfredatı ile 1955 yılından devreden, 1956 yılı içinde tahsil edilen ve yılı içinde harcanmaması sebebiyle 1957 yılına devreden miktarlar ilişik (1) numaralı cetvelde gösterilmiştir.)

Umumi sarfiyat

1. Tahsisat : 1956 yılı masraf bütçesine 342 730 627 lira tahsisat konulmuş, bu miktar aşağıda gösterildiği üzere 382 151 250,91 liraya yükselmiştir.

	Âdi (A/1)		Yatırım (A/2)		Toplam	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
Bütçe ile verilen tahsisat	10 884 763		331 845 865		342 730 628	
Muhasebe Umumiye Kanununun 48 nci maddesi ile eklenen	240 000				240 000	
6840 sayılı Kanun gereğince eklenen			20 000 000		20 000 000	
6841 sayılı Kanun gereğince eklenen			8 000 000		8 000 000	
6906 sayılı Kanun gereğince eklenen			500 000		500 000	
Bütçe Kanununun 9. maddesi gereğince eklenen			107 795	99	107 795	99
Bütçe Kanununun 10. maddesi gereğince eklenen			2 394 533		2 394 533	
Geçen yıldan devreden tahsisat (Muh. Um. Ka. 55 nci Mad.)			972 299	68	972 299	68
3010 sayılı Kanun gereğince kaydolunan tahsisat			7 205 994	24	7 205 994	24
Yekûn	11 124 763		371 026 487	91	382 151 250	91
Yılı içinde aktarma suretiyle ilâve edilen	2 631 900		3 500 000		6 131 900	
Yekûn	13 756 663		374 526 487	91	388 283 150	91
Yılı içinde aktarma suretiyle düşülen	31 900		6 100 000		6 131 900	
Yekûn	13 724 763		368 426 487	91	382 151 250	91

2. Sarfiyat : 1956 malî yılı zarfında âdi ve yatırım bütçelerine ait sarfiyat ile hususi kanunlar gereğince yapılan ödemeler ve 3010 sayılı Kanun gereğince yapılan mahsubat aşağıda gösterilmiştir.

	Âdi (A/1)		Yatırım (A/2)		Toplam	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
Bütçe sarfiyatı	9 051 307	02	342 026 571	99	351 077 879	01
Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesi gereğince ilâveten yapılan sarfiyat	79 999	62			79 999	62
Bütçe Kanununun 9. maddesi gereğince yapılan sarfiyat			107 795	99	107 795	99
Bütçe Kanununun 10. maddesi gereğince yapılan sarfiyat			2 438 974	02	2 438 974	02
3010 sayılı Kanun gereğince yapılan mahsubat			7 205 994	24	7 205 994	24
	<u>9 131 306</u>	<u>64</u>	<u>351 779 336</u>	<u>24</u>	<u>360 910 642</u>	<u>88</u>

3. 3010 sayılı Kanun gereğince yapılan avans ödemeleri : 3010 sayılı Kanun gereğince ertesi malî yıllarda mahsubu yapılmak üzere 1956 malî yılı içinde yatırım bütçelerinden 13 156 096,20 lira avans verilmiş ve karşılığı olarak bu miktar ödenek mevkuftutulmuştur.

4. İmha edilmesi lâzımgelen tahsisat : Tahsisat bakiyesi olarak imha edilmesi gereken miktar aşağıda gösterildiği üzere 7 156 653,17 liradan ibarettir.

	Âdi (A/1)		Yatırım (A/2)		Toplam	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
Tahsisat yekûnu	13 724 763	—	368 426 487	91	382 151 250	91
Sarfiyat yekûnu	9 131 306	64	351 779 336	24	360 910 642	88
	<u>4 593 456</u>	<u>36</u>	<u>16 647 151</u>	<u>67</u>	<u>21 240 608</u>	<u>03</u>
3010 sayılı Kanun gereğince ödenen avans			13 156 096	20	13 156 096	20
	<u>4 593 456</u>	<u>36</u>	<u>3 491 055</u>	<u>47</u>	<u>8 084 511</u>	<u>83</u>
1957 yılına devredilen tahsisat			927 858	66	927 858	66
	<u>4 593 456</u>	<u>36</u>	<u>2 563 196</u>	<u>81</u>	<u>7 156 653</u>	<u>17</u>

Umumi Mizan

Hesabın adı	Zimmet		Matlup		Zimmet bakiyesi		Matlup bakiyesi	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
I - Bütçe muameleleri								
A) Varidat:								
Varidat tahakkukları hesabı	1 062 870,57		358 937 862,59				357 874 992,02	
Varidat tahakkuklarından borçlular hesabı	358 937 862,59		1 062 870,57		357 874 992,02			
Bütçe gelirleri hesabı	778 617,31		358 653 609,33				357 874 992,02	
B) Sarfiyat :								
Ödeme emirleri hesabı	40 780 070,16		402 641 942,13				361 861 871,97	
Kullanılacak ödeme emirleri hesabı	402 641 942,13		401 678 612,26		963 329,87			
Masraf taahhütleri hesabı	65 717 005,13		56 716 741,93		9 000 263,20			
Masraf tahakkukları hesabı	361 011 103,82		112 561,72		360 898 542,10			
Bütçe giderleri hesabı	361 023 258,60		112 615,72		360 910 642,88			
Taahhütlerden alacak hesabı	56 716 741,93		65 717 005,13				9 000 263,20	
II - Nakit								
A) Mütedavil kıymetler:								
Kasa hesabı	13 676 767,63		13 632 911,—		43 856,63			
Banka cari hesabı	648 678 404,94		644 273 817,10		4 404 587,84			
Yoldaki kıymetler hesabı	71 490 000,—		69 840 000,—		1 650 000,—			
B) Muhtelif alacaklar :								
Geçen yıldan müdevver avans ve kredi hesabı	2 047 807,95		2 047 807,95					
Bütçeden mütevellit avans ve krediler hesabı	50 890 064,83		50 010 550,17		879 514,66			
Gelecek senelere sâri mukaveleler avansı hesabı	35 962 461,23		7 659 170,73		28 303 290,50			
Eşhas borçları hesabı	366 235,40		32 655,67		333 579,73			
Mütaahhit bono alacaklıları hesabı	47 031 724,—				47 031 724,—			
C) Muvakkat ve mutavassıt hesaplar :								
Geçen yıldan müdevver ödeme emirleri hesabı	18 401 694,86		18 401 694,86					
Geçen yıldan müdevver Kul. ödeme emirleri hesabı	18 401 694,86		18 401 694,86					
Geçen yıl bütçe mensupları hesabı	1 378 147,88		124 662,50		1 253 485,38			
Muhasiplikler irsalât hesabı	250 736 756,24		248 234 826,40		2 501 929,84			
D) Borçlar :								
Âdi emanet hesabı	33 357 905,87		41 586 910,76				8 229 004,89	
Bütçe emaneti hesabı	16 185 486,28		40 612 547,47				24 427 061,19	
Emekli keseneği cari hesabı	259 736,80		271 154,54				11 417,74	
Mütaahhit bono hesabı			46 565 137,15				46 565 137,15	
Mütaahhit bono kesintileri hesabı			466 586,85				466 586,85	

Hesabın adı	Zimmet		Matlup		Zimmet bakıyesi		Matlup bakıyesi	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
III - Nazım hesabı								
Esham ve tahvilât hesabı	1 229 685		929 045		300 640			
Esham ve tahvilât emanetle- ri hesabı	929 045		1 229 685				300 640,	
Teminat mektupları ve ipotek senetleri hesabı	90 439 680,34		22 811 147,22		7 628 533,12			
Teminat mektupları ve ipotek senetleri mudi hesabı	22 811 147,22		90 439 680,34				7 628 533,12	
Bütçe hizmetlerinden doğma eşhas borçları hesabı	386 202,51		281 077,94		105 124,57			
Bütçe hizmetlerinden doğma eşhas borç. karşılık hes.	281 077,94		386 202,51				105 124,57	
IV - Netice hesabı								
Genel merkez hesabı	6 796 798,23		16 535 209,85				9 738 411,62	
Yekûn	2 980 407 997,25		2 980 407 997,25		1 184 084 036,34		1 184 084 036,34	

Nakdin kontrolü

Emanet paralar				Nakit mevcudu			
Lira	K.			Lira	K.		
8 229 004	89	Âdi emanetler		41 856	63	Kasa mevcudu	
24 427 061	19	Bütçe emânetleri		4 404 587	84	Banka mevcudu	
11 417	74	Emekli kesenekleri		1 650 000	—	Yoldaki kıymetler	
32 667 483	82	Yekûn		6 098 444	47	Yekûn	

Lira	K.	
32 667 483	82	Emanet paralar yekûnu
6 098 444	47	Nakit mevcudu
26 569 039	35	

Varidat ve masrafın mukayesesi

	Lira	K.
Masraf Yekûnu	360 910 642	88
Varidat yekûnu	357 874 992	02
	3 035 650	86

Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Divanı Muhasebat Encümeni

Esas No. 1/199, 3/234

Karar No. 14

24. II. 1959

Yüksek Reisliğe

Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 mali yılı hesabı katısı hakkında Başvekâletin 3. V. 1958 tarih ve 71-718/1475 numaralı yazısı ile teklif olunan kanun lâyihası Divanı Muhasebatın mutabakat beyannamesi ile birlikte, Divanı Muhasebat ve Karayolları Umum Müdürlüğü temsilcileri huzuru ile tetkik ve müzakere olundu.

1. Tahsisat :

1956 mali yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan tahsisat miktarı mutabakat beyannamesi ve hesabı katide birbirine uygun olarak 382 151 250 lira 91 kuruştur.

2. Sarfiyat :

Mutabakat beyannamesi ve hesabı katide 1956 mali yılı sarfiyatı birbirine uygun olarak 360 910 642 lira 88 kuruştur.

3. İmha edilen tahsisat :

Encümenimizce kabul edilen tahsisat ve sarfiyata göre tahsisat bakıyesi 21 240 608 lira 03 kuruştan ibaret olup, bundan 3010 sayılı Kanun mucibince verilen 13 156 096 lira 20 kuruş avans ile 1957 yılına devredilen 927 858 lira 66 kuruşun yekûnu olan 14 083 954 lira 86 kuruş tenzil edildikten sonra kalan 7 156 653 lira 17 kuruşluk tahsisatın imhası icabetmiş ve ekli cetveller ona göre tanzim edilmiştir.

4. Varidat tahakkukatı :

Adı geçen Umum Müdürlüğün 1956 mali yılı varidat tahakkukatı Mutabakat Beyannamesinde ve hesabı katide birbirine uygun olarak 357 874 992 lira 02 kuruştur.

Ancak : A) Varidat bütçesinin 2 nci (Hazine yardımı) ve 7 nci (geçen ve eski yıllardan devreden nakit) fâsılları arasında Divan kayıtlarına göre meydana gelen ve yekûna müessir bulunmayan 8 000 000 liralık bir fark olup bu farkın sebebi;

Eski yıllara mütaallik Hazine yardımlarından maliyece senesi içerisinde ödenmiyerek emanet hesabına alınmış olan mebalığden 1956

yılı içerisinde idareye ödenmiş bulunan 8 000 000 lira, aslında Hazine yardımı bulunduğu ve umumi bütçe kayıtlarına o yolda geçtiği ve idare kasalarında sene başında geçen yıldan müdevver böyle bir nakit mevcudu bulunmadığı halde 6841 sayılı Kanunla (B) cetvelinde (geçen ve eski yıllardan müdevver nakit) ismi altında yeniden açılan 7 nci fasılda bu miktar bir tahmin kabul edilmiş olmasından zühule düşülerek esasında Hazine yardımı olan 8 000 000 liranın 2 nci (Hazineden yardım) faslına tahakkuk ve tahsil kaydedilmesi icabederken dairesince böyle yapılmışarak hesabı katide 7 nci (geçen ve eski yıllardan devreden nakit) faslına tahakkuk ve tahsil kaydedilmiş olmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Halbuki bu miktar Divanı Muhasebatça tanzim edilen varidat cetvelinde taallük ettiği 2 nci (Hazineden yardım) faslına tahakkuk ve tahsil kaydedilmiş olmakla dairesi varidat cetvelinin de bu yolda islahı ve yeniden açılan 7 nci fasılda hiçbir tahakkuk ve tahsil olmadığından mezkûr fasıldaki 8 000 000 liralık tahmin hizasında tahakkuk ve tahsil olarak her hangi bir kayıt yapılmaması lâzım gelmektedir.

B) Yine varidat hesabı katisinde Divan kayıtlarına göre meydana gelen ve yekûna müessir bulunmayan 927 858 lira 66 kuruşluk bir fark olup, bu farkın sebebi ise;

1956 yılında masraf bütçesinin 911 nci (Yol inşaat ve masrafları.) Hususi faslına tahsisat kaydedilmiş bulunan 3 366 832 lira 68 kuruş, aynı zamanda gelir bütçesinin hususi faslında tahakkuk ve tahsil gösterilmesi ve tahsisattan 1956 yılı içinde yapılan 2 438 974 lira 02 kuruşluk sarfiyat çıkarıldıktan sonra kalan ve 1957 senesinde tahsisat ve varidat kaydı icabeden 927 858 lira 66 kuruşun da varidat hesabı katisinin tahakkukat ve tahsilât yekûnlarından tenzil edilerek gösterilmesi icabederken

dairesi hesabı katısında yalnız 1956 yılında yapılan 2 438 974 lira 02 kuruşluk masraf kadar miktarın varidata tahakkuk ve tahsil gösterilmesinden ileri gelmiş bulunmaktadır.

Divanı Muhasebatça Mutabakat Beyannamesine eklenen varidat cetvelinde yukarda sözü edilen yekûna müessir olmıyan farklar izale edilmiş olduğundan işbu cetvel encümenimizce esas olarak kabul edilmiştir.

5. Varidat tahsilâtı :

Mezkûr Umum Müdürlüğün tahsilâtı tahakkukatına eşit olup mutabakat beyannamesi ve hesabı katide birbirine uygun olarak 357 874 992 lira 02 kuruştur.

Tahakkukat kısmında izah edilen ve yekûna müessir olmıyan farklar tahsilâtta da aynen vâkı olmuş ise de, Divanı Muhasebatça ıslah edilmiş olmakla denilecek bir şey bulunmamaktadır.

6. Karayolları Umum Müdürlüğü 1956 malî yılında yaptığı 357 874 992 lira 02 kuruş tah-

silâta karşılık 360 910 642 lira 88 kuruşluk sarfiyat yaptığından aradaki farkı teşkil eden 3 035 650 lira 86 kuruş açık kasa ve Bankalar mevcudu ile karşılanmıştır.

Yukarda arz olunan tahsisat, sarfiyat ve varidatın mutabakat beyannamesi ve hesabı katide birbirine uygun olduğu anlaşılmış olmakla tanzim edilen kanun lâyihası Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Divanı Muhasebat
Encümeni Reisi
Bilecik
Ş. Hasırcı

Mazbata Muharriri
Yozgad
N. Kurban

Kâtip
Çanakkale
N. Ural
İzmir
S. Acun

Bolu
R. Akşemsettinioğlu
Elâzığ
N. Öztürk

Diyarbakır
S. Demiray
Kırklareli
A. Sakman

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Karayolları Umum Müdürlüğü 1956 bütçe yılı Hesabı Katı kanunu lâyihası

MADDE 1. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı sarfiyatı, ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere 9 131 306 lira 64 kuruşu âdi, 342 134 367 lira 98 kuruşu yatırım ve 9 644 968 lira 26 kuruşu özel fasillara aid olmak üzere 360 910 642 lira 88 kuruştur.

MADDE 2. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 bütçe yılı tahsisatı, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 357 874 992 lira 02 kuruştur.

MADDE 3. — Masraf yekûnu ile varidat yekûnu arasındaki 3 035 650 lira 86 kuruş açık kasa ve bankalar mevcudu ile kapatılmıştır.

MADDE 4. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak verilen ve (A/2) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 12 156 096 lira 20 kuruş tahsisattan mevkuf tutulmuştur.

MADDE 5. — Tahsisattan 1956 bütçe yılı içinde sarf olunmayan ve (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 7 156 653 lira 17 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 7. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

28. IV. 1958

Başvekil V. <i>E. Menderes</i>	Devlet Vekili <i>S. Ağaoğlu</i>
Devlet Vekili ve Bas. - Yay. ve Trz. V. V. <i>E. Kalafat</i>	Devlet Vekili ve Ziraat V. V. <i>M. Kurbanoğlu</i>
Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>	Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>
Dahiliye Vekili ve Hariciye V. V. <i>Dr. N. Gedik</i>	Hariciye Vekili _____
Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>	Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

Karayolları Umum Müdürlüğü 1956 mali yılı Hesabı Katı kanun lâyihası

MADDE 1. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 mali yılı sarfiyatı ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere 9 131 306 lira 64 kuruşu âdi, 342 134 367 lira 98 kuruşu yatırım ve 9 644 968 lira 26 kuruşu hususi fasillara aid olmak üzere 360 910 642 lira 88 kuruştur.

MADDE 2. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1956 mali yılı tahsilâtı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 357 874 992 lira 02 kuruştur.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki farkı teşkil eden 3 035 650 lira 86 kuruş açık kasa ve bankalar mevcudu ile karşılanmıştır.

MADDE 4. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun mucibince avans olarak verilen ve (A/2) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 13 156 096 lira 20 kuruş tahsisattan mevkuf tutulmuştur.

MADDE 5. — Tahsisattan 1956 mali yılı içinde sarf olunmayan ve (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen 7 156 653 lira 17 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

Nafia Vekili <i>T. İleri</i>	Ticaret Vekili ve Sanayi V. V. <i>A. Aker</i>
Şih. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. L. Kırdar</i>	Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsmen</i>
Ziraat Vekili _____	Münakalât Vekili <i>F. Uçaner</i>
Çalışma Vekili <i>H. Erkmen</i>	Sanayi Vekili _____
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili _____	İmar Vekili <i>M. Berk</i>

1956 yılı Karayolları Umum Müdürlüğü

[A/1] CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans		Ertesi yıla devrolunan tahsisat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
201	Maaşlar	4 253 777		2 198 133	17					2 055 643	83
202	Ücretler	3 183 250		2 579 238	62					604 011	38
203	Geçici hizmetliler ücreti	1 719 000		668 979	20					1 050 020	80
206	4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zam ve yardımlar	93 500		56 910	98					36 589	02
207	Ecnabi dil bilenlere 3656 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı	1 500								1 500	
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler.	478 133		237 270	05					240 862	95
210	Temsil tahsisatı	2 100		1 925						175	
301	Merkez daireleri büro masrafları	67 000		47 802	63					19 197	37
302	Vilâyetler büro masrafları	82 000		59 677	82					22 322	18
303	Basılı kâğıt ve defterler	12 000		11 956	22					43	78
304	Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları	201 000		186 929	96					14 070	04
305	Kira bedeli	155 000		151 600						3 400	
306	Giyecekler	5 000								5 000	
307	Harcırahlar	160 001		141 430	49					18 570	51
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırahları	16 000		6 427	80					9 572	20
310	6085 sayılı Trafik Kanununun 56 nci maddesi gereğince nakil vasıtaları sigorta fonu	50 000								50 000	

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfıyat		3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans		Ertesi yıla devrolunan tahsisat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
403	Temsil masrafları	7 500		7 498	15					1	85
407	Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren masraflar	270 000		109 999	62					160 000	38
419	Mahkeme masrafları	400 000		297 911	69					102 088	31
451	Yayın masrafları	2 500		2 410	15					89	85
452	Staj masrafları	40 000		3 528	75					36 471	25
453	Milletlerarası münasebetlerin gerektirdiği masraflar	197 500		194 397	32					3 102	68
458	Fuar, sergi ve teşvik masrafları	15 001		—						15 001	
476	Kurs masrafları	5 000		3 128	75					1 871	25
501	Geçen yıl borçları	1 175 000		1 081 433	19					93 566	81
502	Eski yıllar borçları	1 108 001		1 064 031	07					43 969	93
505	Hükme bağlı borçlar	25 000		18 686	01					6 313	99
(A/1) Cetveli yekûnu		13 724 763		9 131 306	64					4 593 456	36

[A/2] CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		3010 sayılı Kanun gereğince verilen avans		Ertesi yıla devrolunan tahsisat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
<i>(A/2) Yatırımlar</i>											
	Karayolları Umum Müdürlüğünün kuruluş ve görevleri hakkındaki 5539 sayılı Kanununun 29 ncu maddesi gereğince ayrılacak atelyeler döner sermayesi		1		—		—				1
781	Yollar ve köprüler	356 353 659	99	340 671 872	70	13 156 096	20			2 525 691	09
782	Teknik hizmetler muvakkat vazife harcırahı	1 500 000		1 462 495	28					37 504	72
	(A/2) Cetveli yekûnu	357 853 660	99	342 134 367	98	13 156 096	20			2 563 196	81
<i>Hususi fasıllar</i>											
911	Yol inşaatı ve masrafları	3 366 832	68	2 438 974	02			927 858	66		
939	Geçen ve eski yıllar mahsubatı	7 205 994	24	7 205 994	24						
	Hususi fasıllar yekûnu	10 572 826	92	9 644 968	26			927 858	66		
<i>İCMAL</i>											
	(A/1) Cetveli yekûnu	13 724 763		9 131 306	64					4 593 456	36
	(A/2) » »	357 853 660	99	342 134 367	98	13 156 096	20			2 563 196	81
	Hususi fasıllar »	10 572 826	92	9 644 968	26			927 858	66		
	UMUMİ YEKÛN	382 151 250	91	360 910 642	88	13 156 096	20	927 858	66	7 156 653	17

[B] CETVELİ

F.	Varidatın nev'i	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1	5539 sayılı Kanununun 20 nci maddesi gereğince Hazine- den alınacak paralar	110 400 000	105 900 000	
2	Hazineden yardım	230 630 624	245 700 000	
3	Teberrular ve çeşitli varidat	1	1 552 275	40
4	Menkul ve gayrimenkul mallar artış bedelleri	1 700 000	1 549 608	67
5	Mütaahhitlere verilecek malzeme, alet, edevat, depo, arazi ve saireiin kira bedelleri	1	373 111	27
6	Mütaahhitlerden alınacak gecikme ve saire tazminatı ve mütaahhitlerin irat kaydolunan teminat akçeleri	1	253 226	67
7	Geçen ve eski yıllardan devir eden nakit	8 000 000	—	
	Yekûn	350 730 627	355 328 222	01

Hususi kanunlarla

Hususi Bütçe Kanununun 9 ncu maddesi gereğince yapılan tahsilât	—	107 795	99
» Bütçe Kanununun 10 ncu maddesi yereğince yapılan tahsilât	—	3 366 832	68
UMUMİ YEKÛN	350 730 627	358 802 850	68
1957 yılına devir		927 858	68
		357 874 992	02

